

KRAJSKÉ VOLBY A VOLBY DO TŘETINY SENÁTU 2016 VE VYSÍLÁNÍ PROGRAMU FREKVENCE 1

OBSAH

ÚVOD	2
1. ZADÁNÍ ANALÝZY.....	3
1.1. Předmět a cíl analýzy	3
1.2. Metodika výzkumu	4
2. ANALÝZA ZPRAVODAJSTVÍ.....	6
2.1. Tematická agenda	10
2.2. Političtí aktéři	14
2.3. Političtí mluvčí.....	22
2.4. Kontext a hodnocení politických představitelů	27
2.5. Shrnutí.....	32
3. ANALÝZA POŘADU PRESSKLUB.....	35
3.1. Přehled hostů pořadu Pressklub	36
3.2. Přehled relevantních dílů pořadu Pressklub	39
3.3. Prostor věnovaný jednotlivým hostům	43
3.4. Konfrontačnost moderátora	44
3.5. Nezúčastnění aktéři v obsahu pořadu Pressklub	46
3.6. Shrnutí.....	50
4. HLAVNÍ ZÁVĚRY.....	51

ÚVOD

Volby jsou událostí významného společenského dosahu. Základním komunikačním kanálem informujícím o předvolebním politickém dění ve společnosti jsou nepochybně masová média. Ta jsou nejen klíčovým aktérem a zprostředkovatelem sdělení mezi politiky a veřejností, významnou měrou se podílejí i na utváření politických a společenských významů. Jejich společenská odpovědnost je tak (nejen) v období před volbami maximálně důležitá, jelikož jsou do značné míry zodpovědná za objektivní a vyvážený průběh politické soutěže. Objektivita a vyváženost televizního vysílání je zakotvena v zákoně č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění (dále jen zákon o vysílání), na jehož dodržování dohlíží Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen Rada). Vzhledem k významnému společenskému dopadu věnuje Rada mediálnímu zpracování voleb vždy značnou pozornost.

Předkládaná analýza vysílání programu Frekvence 1 před volbami do zastupitelstev krajů 2016 a do Senátu 2016 vznikla jako součást celkového monitoringu analytického odboru Úřadu RRTV, který mapuje vysílání hlavních celoplošných programů v období před danými volbami. Ty se v České republice konaly ve dnech 7. – 8. října 2016. Druhé kolo voleb do Senátu se uskutečnilo ve dnech 14. – 15. října 2016.

Analýza primárně sleduje, jak program Frekvence 1 naplňoval v předvolebním období dikci zákona o vysílání, zejména pak § 31, odst. 2 a 3, stanovující, že:

- *„provozovatel vysílání poskytuje objektivní a vyvážené informace nezbytné pro svobodné vytváření názorů“*
- *„provozovatel vysílání je povinen zajistit, aby ve zpravodajských a politicko-publicistických pořadech bylo dbáno zásad objektivity a vyváženosti a zejména nebyla v celku vysílaného programu jednostranně zvýhodňována žádná politická strana nebo hnutí, popřípadě jejich názory nebo názory jednotlivých skupin veřejnosti, a to s přihlédnutím k jejich reálnému postavení v politickém a společenském životě.“*

1. ZADÁNÍ ANALÝZY

Základní požadavky předložené analýzy byly formulovány následujícím způsobem:

A) Vypracovat kvantitativně-kvalitativní obsahovou analýzu vybraných pořadů, která poskytne informace o tom, jaký prostor byl ve vysílání poskytnut jednotlivým kandidujícím subjektům, resp. jejich zástupcům, a s jakými konotacemi. Jak bylo pracováno s informacemi a se zdroji, zda byla důsledně oddělována fakta a komentáře a jaká byla míra konfrontačnosti svědčící o možné ztrátě neutrality či dokonce podjatosti vysílání.

B) Analýza umožní komplexní vyhodnocení, zda program, resp. provozovatel vysílání, v rámci předvolebního vysílání poskytl objektivní, vyvážený a nestranný obraz kandidujících subjektů.

1.1. Předmět a cíl analýzy

Režerše vysílacího programu Frekvence 1, která byla provedena před konáním voleb, nezaznamenala žádné mimořádné pořady týkající se nadcházejících krajských voleb a do třetiny senátu 2016, které by provozovatel vysílání zařadil speciálně do programu. Jako předmět analýzy byly proto zvoleny vybrané zpravodajské relace vysílané ve sledovaném období, konkrétně v 1:00, 2:00, 7:00, 12:00, 17:00 a 20:00 hodin každý den, a relevantní vydání pořadu Pressklub, který je na programu Frekvence 1 vysílán vždy v sobotu a neděli od 17:00 hodin a jeho hosty mohou být političtí představitelé.

Cílem analýzy je posoudit, zda v těchto pořadech vysílaných v období před krajskými a senátními volbami v období od 9. září 2016 do 7. října 2016 nedošlo k porušení ustanovení § 31 odst. 2 a 3 zákona o vysílání, resp. zda předvolební vysílání jako celek i v rámci jednotlivých dílů pořadů dodržovalo zásady objektivního a vyváženého informování.

Na základě zadání jsme stanovili hlavní výzkumnou otázku znějící: „Dodržovalo vysílání sledovaných pořadů programu Prima ve sledovaném období zásady objektivního a vyváženého informování jak ve svém celku, tak v rámci jednotlivých dílů pořadů?“.

Vedlejší výzkumné otázky jsme stanovili tak, aby pomohly zodpovědět základní otázku, přičemž jsme rozlišovali mezi zpravodajskými a publicistickými pořady:

ZPRAVODAJSTVÍ

1. *„Jaká byla časová distribuce příspěvků tematizujících krajské a senátní volby ve vysílání sledovaných zpravodajských relací programu Frekvence 1 ve sledovaném období?“*
2. *Jaká byla časová distribuce obecně politických příspěvků ve vysílání sledovaných zpravodajských relací programu Frekvence 1 ve sledovaném období?*
3. *Jaké pořadí zastávaly volební / obecně politické příspěvky ve vysílání sledovaných zpravodajských relací programu Frekvence 1 ve sledovaném období?*
4. *Objevovaly se upoutávky na volební / obecně politické příspěvky i v headlinu sledovaných zpravodajských relací programu Frekvence 1 ve sledovaném období? Pokud ano, jak často a jakého typu (tematiky)?*

5. *Jaká témata nastolovaly sledované zpravodajské relace programu Frekvence 1 ve volebních / obecně politických příspěvcích ve sledovaném období?*
6. *Kteří političtí aktéři (politici a politické instituce) a s jakou četností byli ve sledovaných zpravodajských relacích programu Frekvence 1 ve sledovaném období zmiňováni, a kteří vypovídali?*
7. *V souvislosti s jakými tématy, v jakém kontextu, s jakou valencí, byli političtí aktéři ve sledovaných zpravodajských relacích programu Frekvence 1 ve sledovaném období zmiňováni?*
8. *V souvislosti s jakými tématy, v jakém kontextu, s jakou valencí, dostávali političtí aktéři ve sledovaných zpravodajských relacích programu Frekvence 1 ve sledovaném období prostor vypovídat?*

POŘAD PRESSKLUB

1. *„Kteří hosté byli zváni do pořadu Pressklub? Existuje klíč, dle kterého byli hosté do pořadu zváni?“*
2. *„Jaká témata byla v pořadu diskutována?“*
3. *„Jaké typy otázek byly užívány v pořadu?“*
4. *„Jaký byl poměr konfrontačních/neutrálních/pozitivních výpovědí vůči jednotlivým hostům pořadu?“*
5. *„Jaký byl výsledný mediální obraz politických subjektů medializovaných v pořadu?“*

1.2. Metodika výzkumu

Základní soubor neboli soubor všech potenciálních výběrových jednotek výzkumu tvoří všechny zpravodajské i publicistické příspěvky týkající se volební tematiky či politiky obecně, které byly odvysílány ve sledovaných pořadech (zpravodajské relace v 1:00, 2:00, 7:00, 12:00, 17:00 a 20:00 hodin, Pressklub) v období od 9. září 2016 do 7. října 2016. Měsíční období před volbami bylo vybráno záměrně vzhledem k očekávanému největšímu zájmu médií o (před)volební témata i s ohledem na skutečnost, že právě tento časový úsek bývá označován za nejvíce pravděpodobný k ovlivnění nerozhodnutých voličů.

K dosažení cílů analýzy a zodpovězení výše zmíněných otázek jsme aplikovali kombinaci kvantitativní obsahové analýzy a kvalitativní textuální analýzy.

Jako základní analytickou jednotku jsme zvolili příspěvek, který tematizoval podzimní volby nebo politická témata obecně. Příspěvek jsme definovali jako stopu, která je oddělena zvukově od předcházejícího a následujícího příspěvku. Vyjma příspěvku jsme pracovali ještě s dalším typem analytické jednotky – výpovědí (moderátorů, reportérů, komentátorů, expertů atd.). Tu jsme operacionalizovali jako část zprávy (sdělení), ve které je citován nebo popisován nějaký politický subjekt. Tento subjekt jsme pracovníčně nazvali „zmiňovaným politickým aktérem“. Výpověď je tak definována určitým zmiňovaným subjektem/aktérem (o kom se mluví), kontextem, ve kterém je o něm hovořeno, jeho hodnocením, tematizací (o čem se mluví) a autorem výpovědi (kdo mluví). Změna

kteréhokoli z těchto parametrů signalizuje zápis nové výpovědi. V jedné větě tedy může být obsaženo více výpovědí, stejně jako se více vět může skládat z výpovědi jediné. Výpovědi byly kódovány a následně analyzovány v programu SPSS.

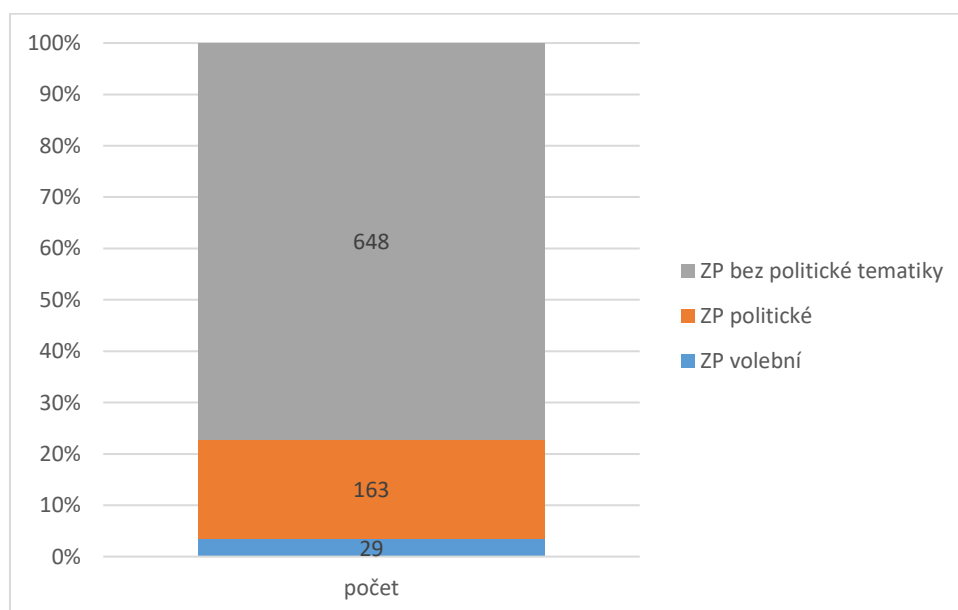
2. ANALÝZA ZPRAVODAJSTVÍ

Zpravodajské relace na programu Frekvence 1 byly ve sledovaném období od 9. září 2016 do 7. října 2016 vysílány denně v každou celou hodinu a dále v půl, a to ve všední dny mezi 5. a 9. hodinou a o víkendech mezi 6. a 10. hodinou. V této analýze jsme se však zaměřili pouze na šest relací denně, konkrétně v 1:00, 2:00, 7:00, 12:00, 17:00 a 20:00 hodin. V jejich rámci bylo za sledované období odvysíláno celkem **840 zpravodajských příspěvků**¹. Sledované zpravodajské relace měly stopáž v průměru okolo 3 minut.

Ze všech zpravodajských příspěvků jsme nejprve vybrali ty, které byly pro analýzu relevantní. První skupinu příspěvků, které jsme následně podrobili analýze, tvořily příspěvky reflektující nějakým způsobem krajské volby (dále jen „krajské volby“) či volby do třetiny senátu (dále jen „volby do senátu“) 2016. Druhou skupinu příspěvků, které jsme rovněž analyzovali, byly příspěvky spadající do agendy obecně politické. Mezi tyto příspěvky jsme zařadili i takové, které nebyly primárně politické tematiky, ale nějakým způsobem v nich např. figurovali politické instituce či politici sami.

Celkem jsme vyhodnotili **192** příspěvků jako **relevantních** pro tuto analýzu, což představuje přibližně **22,9 %** všech příspěvků odvysílaných zvolenými relacemi ve sledovaném období. Z nich se **163** příspěvků týkalo **politiky (84,9 %)** obecně a **29** příspěvků reflektovalo **volby (15,1 %)** do krajů či do senátu (graf č. 1). Pouze komplexním sledováním obou „kategorií“ jsme mohli odhalit a posoudit výsledný obraz daných politických stran, který byl na stanici Frekvence 1 nastolován. V předkládané analýze tyto příspěvky však rozlišujeme a pracujeme s nimi jak dohromady, tak zvlášť. Příspěvky obecně politické označujeme jako „politika“, příspěvky volební tematiky jako „volby“. Z monitoringu dále vyplynulo, že totožné zpravodajské příspěvky se ve více či méně změněné verzi několikrát během vysílání opakují a objevují se ve vícero zpravodajských relacích. V rámci analýzy jsme je vzhledem k jejich možné proměnlivosti analyzovali jako jedinečné zpravodajské příspěvky.

Graf č. 1: Tematická struktura příspěvků zpravodajství Frekvence 1 ve sledovaném období²

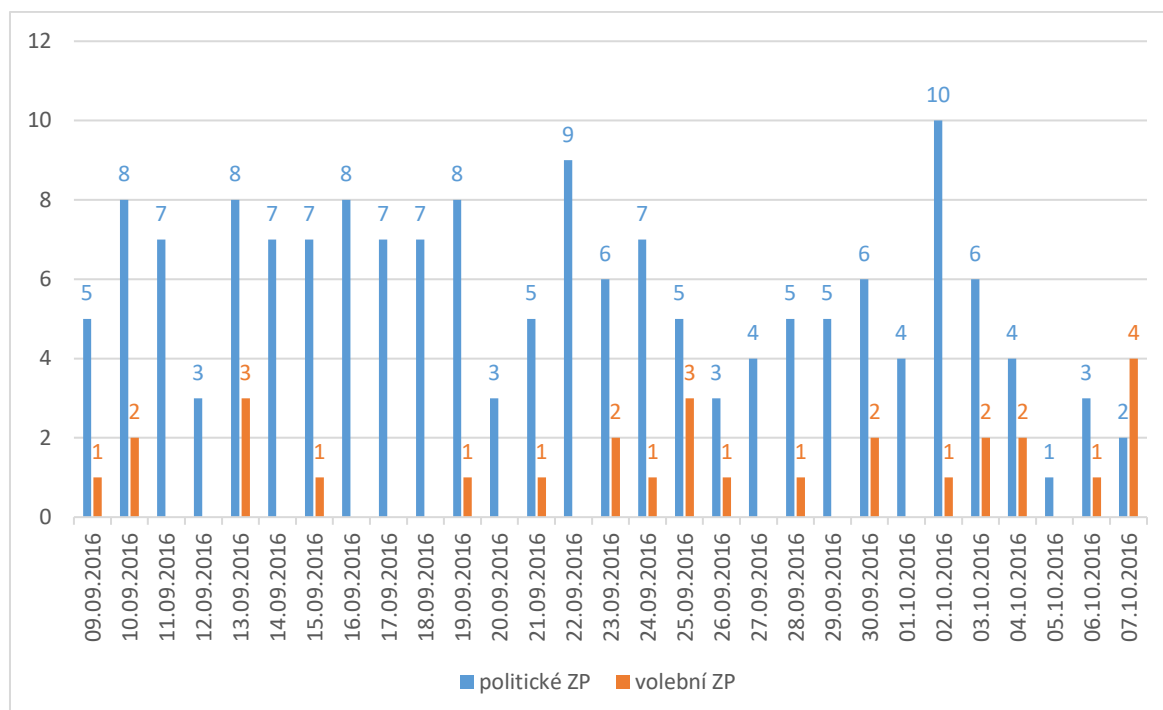

¹ Zahrnuty byly všechny příspěvky včetně příspěvků se sportovní tematikou, které nebyly od zbytku zpravodajství zřetelně odděleny, a naopak nebyly zahrnuty příspěvky dopravního zpravodajství a o počasí.

² Zkratka ZP = zpravodajské příspěvky

Graf č. 2 znázorňuje, ve kterých dnech byla věnována oběma tematickým kategoriím pozornost. Vidíme, že program Frekvence 1 ve zpravodajství upozorňoval na blížící se volby spíše nepravidelně od prvního sledovaného dne 9. 9. 2016, a to celkem v 17 z 29 sledovaných dnů. Nelze říci, že by se volbám věnoval kontinuálně, naopak je z grafu zřejmé, že větší prostor dostaly volby až v posledním týdnu a především pak 7.10.2016, tedy v první den jejich konání. Tento den objem příspěvků týkajících se voleb nadto převyšoval objem příspěvků politického zaměření. Jindy volby dostávaly prostor především v souvislosti s výraznějšími událostmi, které se jich týkaly, například s určitými kauzami, v nichž vystupovali kandidáti či kandidující strany. Vcelku zpravodajství však věnovala Frekvence 1 výrazně větší pozornost příspěvkům obecně politickým než příspěvkům volebním, což se shoduje se závěry našich předchozích analýz volebního zpravodajství tohoto programu.

Graf č. 2: Časový vývoj informování o politické a předvolební agendě

Kromě počtu samotných příspěvků lze zastoupení zpráv s politickou, resp. volební tematikou poměřovat i z hlediska stopáže (tab. 1).

Vidíme, že z hlediska stopáže byla tématu politiky, resp. voleb věnována asi čtvrtina zpravodajství (23,9 %). Srovnáme-li prostor věnovaný pouze politické tematice (20,1 %) s prostorem věnovaným volbám, vidíme, že volby dostaly výrazně menší prostor oproti politice obecně. Jedna zpráva s obecně politickou tematikou měla stopáž v průměru 0:35 minut, průměrná stopáž příspěvků s volební tematikou činila 00:37 minut. Vidíme tedy, že volební a politické příspěvky měly téměř stejnou průměrnou stopáž.

Tab. 1: Stopáž zpravodajských příspěvků

Typ ZP	stopáž	podíl
Zpravodajské příspěvky s politickou tematikou	1:34:11	20,1%
Zpravodajské příspěvky s volební tematikou	0:17:59	3,8%
Ostatní zpravodajské příspěvky	5:55:57	76,0%
Zpravodajské příspěvky celkem	5:11:05	100,00%

V tabulce 2 vidíme, v jaké formě byly příspěvky pojednávající o politické a volební tematice podávány. Většina příspěvků politických byla pouze ve formě čtené zprávy (52 %), naopak, v případě příspěvků volebních, převažovaly příspěvky, které obsahovaly přímou promluvu některého z aktérů (55 %). V obou případech pak byly s větším odstupem zastoupeny příspěvky, jejichž součástí byla reportáž připravovaná reportérem v terénu (politické ZP – 4 %, volební ZP – 3 %). Ve sledovaném období nebyly ve zpravodajství zastoupeny žádné politické ani volební příspěvky, které by obsahovaly jak reportáž, tak i přímou promluvu aktéra.

Tab. 2 : Žánry zpravodajských příspěvků s politickou a volební tematikou

Žánr ZP	Politické ZP		Volební ZP	
	počet	podíl	počet	podíl
Čtený ZP	84	52%	12	41%
Čtený ZP s citací	73	45%	16	55%
Čtený ZP s reportáží	6	4%	1	3%

Míru důležitosti politické a volební tematiky, kterou jí Frekvence 1 ve sledovaném období přisuzovala, lze též vysledovat v tom, v jakém rozsahu byly zprávy uváděny v přehledu zpráv, který je vždy na začátku každé zpravodajské relace Frekvence 1 a představuje v podstatě vypíchnutí jejich nejdůležitějších momentů. V přehledech zpráv se za sledované období objevilo celkem 92 politických ZP, tedy 56 % všech politických ZP a 16 volebních ZP, tedy 55 % všech volebních ZP. Zdá se tedy, že jak politika obecně, tak volby měly pro redakci Frekvence 1 přibližně stejnou důležitost. V tabulce 3 je zaznamenáno, s jakými hlavními obecnými tématy byly příspěvky uváděné v přehledu zpráv spjaty.

Tab. 3 : Tematické rozřazení ZP z přehledů zpráv

Politické ZP			Volební ZP		
obecné téma	četnost	podíl	obecné téma	četnost	podíl
veřejná správa	24	26,1%	organizace voleb	4	25,0%
chování politiků/stran	16	17,4%	kandidát/i strany	4	25,0%
názory politiků	13	14,1%	kampaň strany	3	18,8%
legislativa	12	13,0%	veřejná správa	2	12,5%
mezinárodní politika	11	12,0%	primárně apolitická témata	1	6,3%
primárně apolitická témata	9	9,8%	legislativa	1	6,3%

společenské problémy	7	7,6%	názory politiků	1	6,3%
Celkový součet	92	100,0%	Celkový součet	16	100,0%

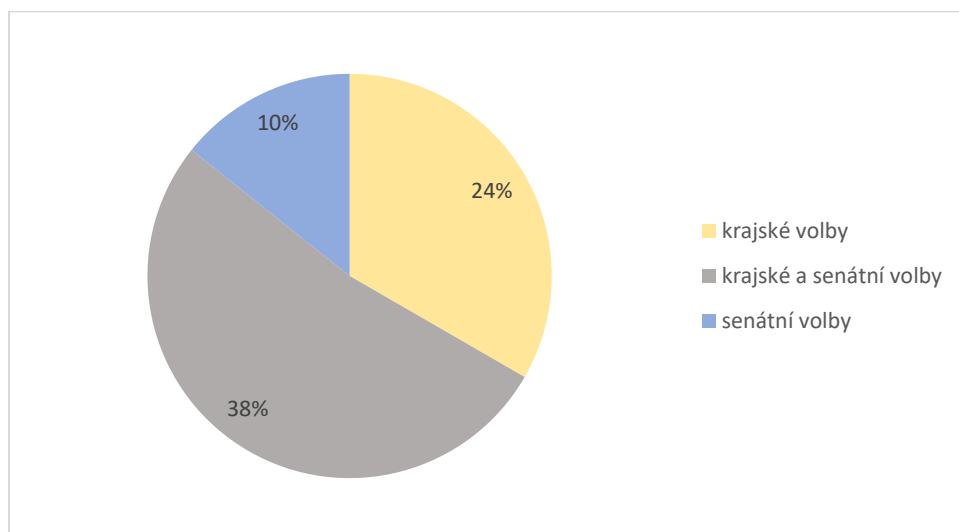
Významnost dané tematiky pro redakci zpravodajství Frekvence 1 lze též posoudit podle toho, na jaké místo ve zpravodajství byly příspěvky zařazovány (tab. 4). V případě volebních i politických příspěvků byla největší část zařazena na první místo zpravodajství. Většina těchto příspěvků byla tedy dle redakce zpravodajství natolik informačně důležitá, že byla zařazena jako úvodní zpráva. Také ostatní zprávy byly pro redakci poměrně důležité a převážně byly jak v případě volebních tak politických ZP zařazovány na druhé a třetí místo. Výrazně menší část politických a volebních příspěvků byla zařazována na čtvrté, páté, příp. šesté pořadí v relaci.

Tab. 4: Pořadí ZP s politickou a volební tematikou

Politické ZP			Volební ZP		
pořadí	četnost	podíl	pořadí	četnost	podíl
1	50	30,7%	1	9	31,0%
2	45	27,6%	2	7	24,1%
3	35	21,5%	3	7	24,1%
4	24	14,7%	5	4	13,8%
5	8	4,9%	4	2	6,9%
6	1	0,6%			

Nyní se podívejme na to, jak se volební zpravodajství zaměřovalo buď na krajské volby, nebo volby do třetiny Senátů. Příspěvky tematizující krajské volby tvořily 9,9 %, příspěvky tematizující senátní volby 7,3 % všech analyzovaných příspěvků. V rámci příspěvků s volební tematikou pak příspěvky tematizující pouze krajské volby tvořily 24 % a pouze senátní volby 10 %. Příspěvky tematizující jak krajské tak senátní volby tvořily 38 % (graf č. 3). Vidíme, že ve zpravodajství převažovala tematizace krajských voleb nad volbami do třetiny Senátu, avšak celkově převažovala jejich společná tematizace.

Graf č. 3: tematizace krajských a senátních voleb v příspěvcích s volební tematikou

2.1. Tematická agenda

Abychom získali představu, o jakých událostech a tématech zpravodajství na Frekvenci 1 informovalo, zaměříme se nyní na tematickou agendu analyzovaných zpravodajských příspěvků. U každého příspěvku, který jsme vyhodnotili jako relevantní pro analýzu a následně ho zařadili do jedné ze dvou kategorií (politika/volby) jsme předně identifikovali jeho hlavní obecné téma.

V tabulce 5 jsou obsaženy informace o tematické agendě příspěvků obecně politických. Ty nejčastěji informovaly o záležitostech týkajících se veřejné správy. Do této kategorie jsme zařadili celkem 54 příspěvků informujících především o otázkách týkajících se státní správy či a krocích v různých správních resortech (zdravotnictví, školství, doprava, finance, zahraniční politika,...). Výrazným tématem v rámci státní správy byla stávka praktických lékařů či odchod lékařů do zahraničí, růst platů učitelů, důchodů nebo výstavby dálnic.

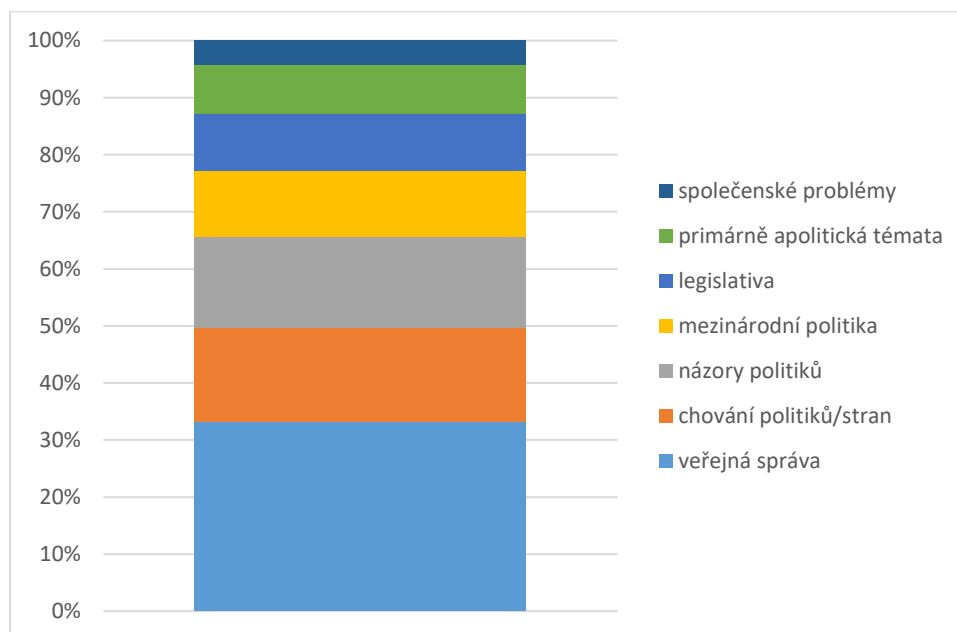
Tab. 5: Tematická agenda obecně politických příspěvků

POLITIKA		
TÉMA	četnost	podíl
veřejná správa	54	33,1 %
chování politiků/stran	27	16,6 %
názory politiků	26	16 %
mezinárodní politika	19	11,7 %
legislativa	16	9,8 %
primárně apolitická témata	14	8,6 %
společenské problémy	7	4,3 %
Celkem	163	100 %

Celkem 27 příspěvků se věnovalo chování politiků/stran. Informovaly o chování či jednání politiků, případně politických uskupení, vzhledem k různým událostem. Nejvíce zde přitom byly zahrnuty příspěvky pojednávající o událostech týkajících se výroku prezidenta Zemana o Peroutkovi v tzv. kauze „Hitler je gentleman“, příspěvky, které informovaly o závěru soudu s politiky, kteří byli součástí tzv. kauzy Opencard, či příspěvky o jiné, aktuálnější kauze, a to neexistující tiskové mluvčí Michala Haška (ČSSD). V této tematické kategorii se tedy obecně objevovaly především různé s politiky či politickými subjekty spjaté kauzy. V téměř stejné míře byla zastoupena kategorie témat „názory politiků“. Příspěvky v ní informovaly o tom, jaký má konkrétní politik názor na nějaké konkrétní téma. Nejčastěji bylo zastoupeno téma názoru Miroslava Kalouska na zavedení EET. Tyto příspěvky byly čerpány z pořadu Pressklub, v němž se Kalousek k danému tématu vyjadřoval. Dále se objevily názory politiků na otázku migrantské krize, či názory, které zazněly o situaci ve vládní koalici. Další tematickou kategorií byla mezinárodní politika, do níž patřily příspěvky, jež se věnovaly především dění v zahraničí, ale vystupovali v nich současně čeští politici. Jednalo se především o příspěvky, v nichž se čeští politici vyjadřovali k tzv. „Brexitu“, příspěvky s imigrantskou tematikou či tematikou pohřbu bývalého izraelského prezidenta, případně prezidentských voleb USA. Méně bylo příspěvků, jež se týkaly zahraniční politiky ČR jako takové. Tematika legislativy obsahovala především příspěvky přímo se zaměřující na novelizace a další legislativní kroky (např. zákon o střetu zájmů či zavedení diferenciací odvodů sociálního pojištění). Do kategorie primárně apolitických témat jsme zařadili například příspěvky o demonstracích a protestech, problémech se znečištěnou pitnou vodou v Brně či o

sportovních akcích, kterých se zúčastnili politici. Tematika společenských problémů zahrnovala příspěvky především o sociální situaci v krajích, kterých bylo poměrně málo. Celkový obraz tematické agendy obecně politických příspěvků představuje graf č. 4.

Graf č. 4: Tematická agenda obecně politických příspěvků

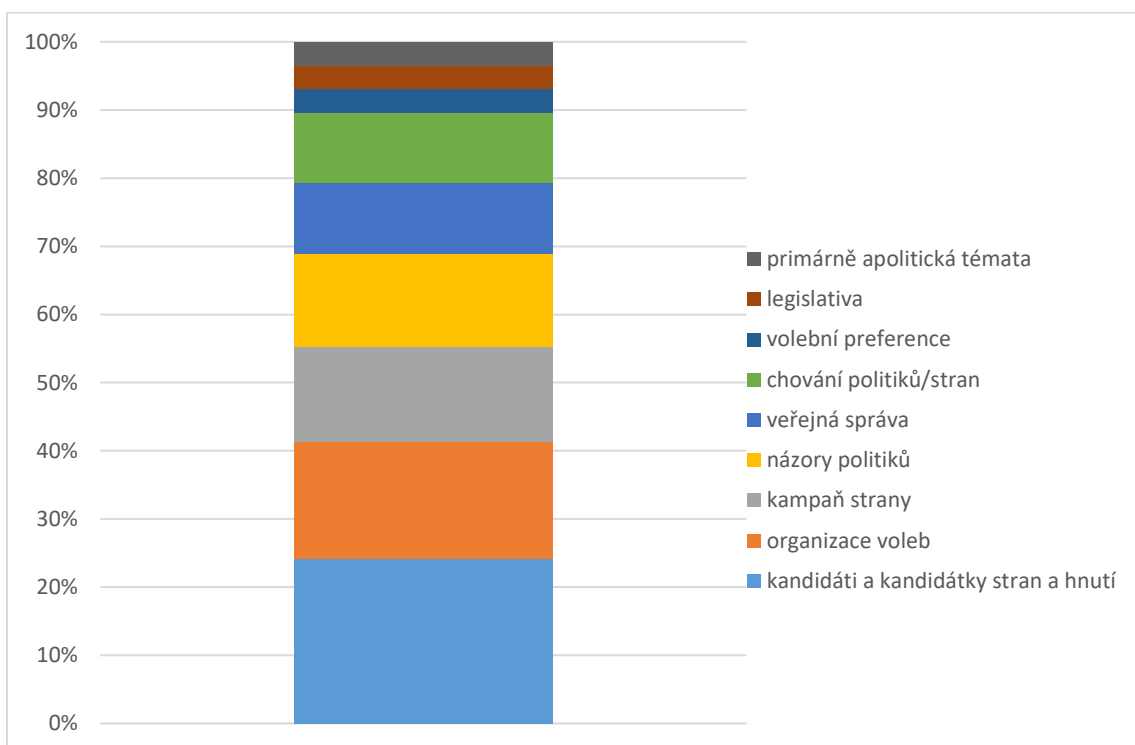
Nyní se zaměříme na tematickou agendu příspěvků volebních. Jak ukazuje tab. 6, příspěvky nejčastěji patřily do kategorie „kandidáti a kandidátky stran a hnutí“, jež informovaly o kandidujících politicích. Převážná většina těchto příspěvků se týkala Michala Haška (ČSSD), a to konkrétně kampaně majitele společnosti Student agency Radima Jančury namířené proti Haškovi, kauzy Haškovy neexistující tiskové mluvčí a tajné schůzky Haška s prezidentem Zemanem. Následovaly příspěvky z kategorie „organizace voleb“. Tvořily jí příspěvky, jež posluchače informovaly o volbách z praktického hlediska (Např. příspěvky o doručování volebních lístků, o počátku voleb atd.). Další kategorií byla „kampaň strany“, kde se objevily např. příspěvky čerpané z pořadu Pressklub, v nichž se M. Kalousek (TOP 09) vyjadřoval ke kampani své strany. Stejný počet příspěvků se objevil v kategorii „názory politiků“. V těch se politici vyjadřovali především k volební organizaci (např. k možnosti elektronických voleb). V kategoriích „veřejná správa“ a „chování politiků/stran“ byly obsaženy 3 příspěvky. Příspěvky veřejné správy byly všechny o plánované stávce praktických lékařů a voleb se dotýkaly pouze okrajově. Do kategorie chování politiků a stran patřily opět příspěvky věnující se kauze neexistující tiskové mluvčí Michala Haška (ČSSD), kde bylo uváděno, že politik znovu kandiduje na hejtmana Jihomoravského kraje. Zajímavé je, že ve sledovaném vzorku relací se pouze jeden příspěvek věnoval tématu volebních preferencí stran. Celkový obraz tematické agendy představuje graf č. 5.

Tab. 6: Tematická agenda volebních příspěvků

VOLBY		
TÉMA	četnost	podíl
kandidáti a kandidátky stran a hnutí	7	24 %

organizace voleb	5	17 %
kampaň strany	4	14 %
názory politiků	4	14 %
veřejná správa	3	10 %
chování politiků/stran	3	10 %
volební preference	1	3 %
legislativa	1	3 %
primárně apolitická témata	1	3 %
CELKEM	29	100 %

Graf č. 5: Tematická agenda volebních příspěvků

Je důležité na tomto místě zmínit, že v rámci politického i volebního zpravodajství se průběžně objevovaly příspěvky, které byly čerpány z publicistického pořadu programu Frekvence 1 „Pressklub“. Během sledovaného období bylo odvysíláno 8 vydání pořadu Pressklub, z nichž 7 hostilo politické představitele. Následující dny po jejich odvysílání byl ve zpravodajství Frekvence 1 věnován prostor příspěvkům, které z nich vycházely. Celkem bylo identifikováno 41 těchto příspěvků, což činí 21 % všech příspěvků, které byly podrobeny analýze. V rámci obecně politického zpravodajství bylo identifikováno těchto příspěvků 29, tvořily tedy celkem 17,8 % všech obecně politických příspěvků a v rámci volebního zpravodajství 12 příspěvků, které tak tvořily celkem 41 % všech volebních příspěvků. Vidíme tedy, že zpravodajská redakce Frekvence 1 využívá vlastní publicistický pořad Pressklub jako významný zpravodajský zdroj. Vzhledem k tomu, že v těchto příspěvcích dostávají značný prostor přímé promluvy politických představitelů jakožto hostů pořadu, odráží se to, jak uvidíme v dalších částech analýzy, nejen v tematice zpravodajství, ale též v zastoupení aktérů a především v zastoupení mluvčích zpravodajství.

Jelikož u některých příspěvků bylo během analýzy identifikováno kromě hlavního obecného tématu též další obecné téma či témata (jako právě výše zmiňovaný Pressklub, který je v z něj čerpaných příspěvcích uváděn a je tedy sám o sobě obecným tématem), která však neměla v rámci příspěvků primární váhu, hodnotili jsme je jako tzv. vedlejší obecná témata. V tabulce 3 je zaznamenáno jaká vedlejší obecná témata se objevovala a v souvislosti s jakými hlavními obecnými tématy. Vidíme v ní, že nejčastějším vedlejším obecným tématem byl zmiňovaný „Pressklub“ a tyto příspěvky lze proto považovat také za self promo program Frekvence 1. U politických ZP následovalo vedlejší téma „názory politiků“, a to hlavně na veřejnou správu, mezinárodní politiku či chování politiků a stran. Podobně vedlejší téma „mezinárodní politika“ koexistovalo s hlavním tématem „názory politiků“. Vidíme tedy, že čeští politikové se objevovali v rámci příspěvků o mezinárodní politice, aby vyjadřovali postoje českých vládních či politických představitelů. V případě volebních příspěvků bylo opět nejvíce zastoupeno vedlejší obecné téma „Pressklub“ a to ve spojitosti s hlavním tématem „chování politiků či subjektů“, tématem „kampaň strany“ či „kandidáti strany“ a samozřejmě ve spojení s tématem „názory politiků“ (tab. 7).

Tab. 7: Vedlejší obecná témata v politických a volebních příspěvcích

Politické ZP		Volební ZP	
Vedlejší obecná témata	Spojitost s obecnými tématy hlavními	Vedlejší obecná témata	Spojitost s obecnými tématy hlavními
Pressklub 29 x	chování politiků/stran 5 x	Pressklub 12 x	chování politiků/stran 3 x
	názory politiků 12 x		kampaň strany 3 x
	veřejná správa 12 x		kandidát/i strany 3 x
názory politiků 12 x	mezinárodní politika 2 x		názory politiků 3 x
	veřejná správa 8 x		
	chování politiků/stran 2 x		
mezinárodní politika 9 x	názory politiků 9 x		
Legislativa 4 x	názory politiků 2 x	chování politiků/stran 3 x	kandidát/i strany 3 x
	veřejná správa 2 x		
		názory politiků 1 x	organizace voleb 1 x
chování politiků/stran 3 x	legislativa 1 x	organizace voleb 1 x	kandidát/i strany 1 x
	veřejná správa 2 x		
		program strany 2 x	kandidát/i strany 2 x

veřejná správa 4 x	názory politiků 4 x	Korupce 1 x	primárně apolitická témata 1 x
Korupce 1 x	primárně apolitická témata 1 x		
politická jednání 1 x	veřejná správa 1 x		
Zdravotnictví 1 x	veřejná správa 1 x		

Celkově lze z hlediska tematiky zhodnotit zpravodajství na programu Frekvence 1 tak, že v rámci obecně politických témat silně převažovala témata z oblasti správy státu a tyto příspěvky měly převážně neutrální informační charakter. Opakují se tedy zjištění minulých analýz, jež byly vypracovány k volbám do Evropského parlamentu 2014 a ke komunálním volbám a do třetiny Senátu 2014. Výrazná pozornost byla následně věnována chování politiků či stran, a to především v souvislosti s různými kauzami, které se vyznačovaly jistou negativitou. Poměrně velký prostor věnoval program Frekvence 1 tematice nejen jednání, ale též názorů politiků, přičemž význam jí byl přisouzen často na základě jisté „senzačnosti“ či „kontroverznosti“. Značná část příspěvků přitom vycházela z pořadu Pressklub, v němž během sledovaného období vystoupilo 7 politiků a názory, které v jeho rámci politici uvedli, se stávaly hlavním tématem samostatných zpravodajských příspěvků. Významný prostor ve zpravodajství též zaujímaly příspěvky informující o skutečnostech souvisejících s prezidentským úřadem a osobou prezidenta Miloše Zemana. Prostor dostávala taktéž témata z oblasti mezinárodní politiky, kde se objevovala především tematika imigrace, Brexitu či voleb v USA.

V rámci volebních témat bylo nejvíce prostoru věnováno kandidujícím politikům či politickým subjektům, přičemž se z velké většiny jednalo o informace či kauzy související s Michalem Haškem (ČSSD), které byly „senzační“ či „kontroverzní“. Poté se pozornost redakce upírala na kampaně stran a jednání či názory kandidujících subjektů. Také ve volebních příspěvcích čerpal program z pořadu Pressklub, a to jak názory politiků, tak informace o kampaních, kandidátech a jejich chování. Nechyběly ani informace o předvolebních průzkumech preferencí voličů a v první den voleb aktuální informování o jejich průběhu. Prostor dostaly též události nesoucí výrazné negativní případně kontroverzní hodnoty, jakými bylo, kromě již zmiňovaných událostí kolem M. Haška (ČSSD), např. podezření z korupce kandidujících politiků, ačkoli v ne příliš výrazné míře, a které odrážely aktuální společenské dění. Volebních příspěvků však bylo v celku zpravodajství poměrně málo a analýza ukázala, že Frekvence 1 spíše neusilovala o to podávat o volbách komplexní informace. V podstatě ve zpravodajství převažovaly příspěvky s tematikou senzační či kontroverzní nebo depolitizovaná tematika informující o praktické organizaci voleb nad tématy, která by se hlouběji věnovala politickým idejím či profilům kandidujících subjektů.

2.2. Politických aktéři

V analýze jsme se dále zaměřili na to, o kom se ve zpravodajství Frekvence 1 mluvilo, tedy jací byli jeho političtí aktéři. V politických příspěvcích jsme zaznamenali celkem 314 výskytů politických aktérů, z toho 56 různých osob/subjektů. Ve volebních příspěvcích to bylo 78 výskytů politických aktérů, z toho 18 různých jedinců/subjektů³.

³ Kompletní seznam aktérů je umístěn v příloze analýzy.

Tabulky 8 a 9 ukazují, o kterých politických stranách, představitelích či obecných subjektech bylo hovořeno nejčastěji. Uvedená politická uskupení v sobě zahrnují i jejich představitele. To znamená, že četnost politické strany jako aktéra v sobě zahrnuje i četnost jednotlivých jejích představitelů jako aktérů a nikoli pouze strany samotné. Aby bylo zřejmé, v souvislosti s jakými tématy bylo o daných subjektech hovořeno, uvádíme v tabulkách současně konkrétní témata, ve kterých aktéři stran figurovali. Nutno podotknout, že jsme zaznamenávali a následně analyzovali výpovědi všech mluvčích, tedy nejen moderátorů a redaktorů relace, ale i oslovených zdrojů/mluvčích. Důležité je také zopakovat, že jsme zaznamenávali každou zmínku o politických subjektech v jednotlivých výpovědích. V jednom zpravodajském příspěvku se však mohlo vypovídat o subjektech opakovaně, čímž mohl počet výpovědí za určitou stranu opticky narůst. Proto také uvádíme, v kolika příspěvcích bylo o daných subjektech hovořeno.

V tabulce 8 vidíme, že v obecně politických příspěvcích se nejčastěji hovořilo o straně ČSSD a jejích představitelích. Nejvíce se přitom jednalo o příspěvky pojednávající o státní správě, dále o mezinárodní politice (to především v souvislosti s Brexitem, imigrantskou tematikou či pohřbem bývalého izraelského prezidenta), názorech politiků (nejčastější názory se týkaly napětí mezi B. Sobotkou z ČSSD a A. Babišem z hnutí ANO a dále se A. Babiš vyjadřoval o hejtmanech ČSSD), případně o chování a jednání politiků.

Na druhém místě se nejvíce ve zpravodajství hovořilo o hnutí ANO. Opět se jednalo v největší míře o příspěvky týkající se státní správy případně legislativy. S větším odstupem za ANO následovala strana ODS, která byla zmiňována především v souvislosti s chováním jejích členů (konkrétně v souvislosti se soudem v kauze Opencard) a dále strana TOP 09, která se objevovala hlavně v příspěvcích o názorech politiků, konkrétně šlo především o příspěvky čerpané z vydání pořadu Pressklub, v němž vystoupil předseda TOP 09 M. Kalousek. KDU-ČSL dostala ve zpravodajství prostor také především v příspěvcích věnujících se názorům politiků. Ty byly ve všech případech čerpány z vydání pořadu Pressklub, který hostil předsedu strany P. Bělobrádka a obsahovaly politikovo vyjádření ohledně údajného napětí ve vládní koalici. Ostatním politickým subjektům byla v relaci věnována o poznání menší pozornost. Několik politických uskupení, se objevilo pouze v jednom příspěvku obecně politické tematiky.

V souhrnu lze říci, že to, že se zpravodajství Frekvence 1 se ve sledovaném období dlouhodobě a kontinuálně příliš nevěnovalo konkrétním tématům, ale spíše tématům, jež se vyznačovala jistou aktuálností, se odrazilo v zastoupení politických stran a jejich představitelů jakožto aktérů zpravodajství.

Tab. 8: Struktura politických aktérů/subjektů v příspěvcích politické agendy obecně: politici obecně⁴

POLITIKA				
představitel politického subjektu	četnost	podíl	počet ZP	témata
ČSSD	124	39,5%	86	veřejná správa 45 x, mezinárodní politika 23 x, názory politiků 23 x, chování

⁴ V rámci celé analýzy jsou jako představitelé jednotlivých politických uskupení uváděni všichni politici, kteří byli ve sledovaném období jejich členy, kandidovali za ně v komunálních volbách či doplňovacích volbách do senátu či za ně aktuálně působili v nějaké politické funkci (tedy i nestraníci či členové jiných uskupení kandidující za urč. politický subjekt jsou uváděni jako představitelé tohoto subjektu).

				politiků/stran 12 x, legislativa 8x, primárně apolitická témata 8 x, Společenské problémy 5 x
ANO	61	19,4%	46	veřejná správa 25 x, legislativa 16 x, chování politiků/stran 9 x, názory politiků 9 x, primárně apolitická témata 2 x
ODS	18	6,1%	11	veřejná správa 3 x, názory politiků 2 x, chování politiků/stran 11 x, primárně apolitická témata 1 x, Společenské problémy 1 x
TOP 09	18	5,7%	12	veřejná správa 3 x, názory politiků 10 x, legislativa 5 x,
KDU-ČSL	15	4,8%	11	veřejná správa 5 x, mezinárodní politika 1 x, názory politiků 8 x, legislativa 1 x,
APAČI 17	4	1,3%	4	primárně apolitická témata 4 x
Úsvit - Národní Koalice	4	1,3%	3	Společenské problémy 2 x, názory politiků 2x
KSČM	2	0,6%	1	názory politiků 2 x
SZ	1	0,3%	1	veřejná správa 1 x
SNK ED	1	0,3%	1	legislativa 1 x
STAN	1	0,3%	1	veřejná správa 1 x
jiné ⁵	65	20,7%	48	veřejná správa 3 x, mezinárodní politika 8 x, názory politiků 14, chování politiků/stran 31 x, primárně apolitická témata 9 x
CELKEM	314	100,0%	-	-

⁵ Do kategorie jiné jsme zařadili tyto aktéry: prezident, bývalí členové politických stran a bývalí prezidenti, nestraníci nekandidující a nepůsobící za žádný politický subjekt.

V tabulce 9 vidíme, že také v příspěvcích s volební tematikou bylo nejvíce pozornosti věnováno straně ČSSD. Nejvíce se jednalo o příspěvky o kandidatuře Michala Haška, resp. antikampaně, kterou proti němu uspořádal majitel společnosti Student Agency Radim Jančura. Také další témata spjatá s politiky ČSSD se týkala právě Haška, resp. kauzy jeho neexistující mluvčí. Tyto příspěvky byly čerpány opět z pořadu Pressklub, v němž zmíněný politik vystoupil.

Podobný výskyt ve volebních příspěvcích měli představitelé hnutí ANO. Převážně se jednalo o příspěvky věnující se kandidátům hnutí, z nichž část byla čerpána z pořadu Pressklub, v němž vystoupil Julius Špičák, který za ANO kandidoval do Senátu. Hnutí ano se objevilo též v příspěvcích o kauze neexistující tiskové mluvčí ČSSD. V tomto případě byly příspěvky též čerpány z Pressklubu, ve kterém vystoupil Michal Hašek, který ve svém vyjádření ke kauze zmiňoval právě hnutí ANO a jeho předsedu A. Babiše.

Obdobný počet výskytů měla KDU-ČSL a TOP 09. KDU-ČSL dostala nejčastěji prostor v příspěvcích s názorem politiků, především díky tomu, že v Pressklubu vystoupil její předseda Pavel Bělobrádek, a vyjadřoval se v něm k nadcházejícím volbám. TOP 09 zase získala největší prostor v příspěvcích o volební kampani strany, přičemž to opět bylo dáno účastí jejího předsedy Miroslava Kalouska v pořadu Pressklub, kde se ke strategii kampaně TOP 09 vyjadřoval. V obou případech se příspěvky čerpané z pořadu Pressklub objevily opakovaně v různých relacích, což bylo důvodem většího výskytu daných témat. Ostatní strany byly ve volebních příspěvcích zmiňovány již spíše výjimečně.

Celkově se znovu potvrzuje, že zpravodajská relace na Frekvenci 1 věnovala krajským a senátním volbám poměrně malou pozornost. Z analýzy přitom vyplynulo, že se tematicky nejvíce soustředila na jisté senzační události a kauzy, ale také že čerpala značnou část příspěvků z pořadu Pressklub, od čehož se pak odvíjeli aktéři volebních příspěvků i jejich tematika.

Tab. 9: Struktura politických aktérů/subjektů v příspěvcích volební agentury obecně: politici obecně

VOLBY				
představitel politického subjektu	četnost	podíl	počet ZP	témata
ČSSD	28	35,9%	14	kandidát/i strany 10 x, chování politiků/stran 9x, organizace voleb 4 x, veřejná správa 3 x, volební preference 1 x, legislativa 1 x
ANO (Hnutí ANO, ANO 2011)	25	32,1%	9	kandidát/i strany 13 x, chování politiků/stran 9x, organizace voleb 2 x, volební preference 1 x
KDU-ČSL	9	11,5%	5	názory politiků 6 x, organizace voleb 2 x, volební preference 1 x
TOP 09	7	9,0%	4	kampaň strany 6 x, volební preference 1 x
ODS	2	2,6%	2	volební preference 1 x, organizace voleb 1 x
KSČM	1	1,3%	1	volební preference 1 x
Piráti (ČPS, Česká pirátská strana)	1	1,3%	1	kampaň strany 1 x
SZ (Strana zelených)	1	1,3%	1	kampaň strany 1 x
jiné	4	5,1%	4	kandidáti stran/y 3 x, názory politiků 1 x
CELKEM	78	100,0%	-	-

Podívejme se nyní podrobněji na nejčastěji zmiňované politiky. V tabulkách 5 a 6 vidíme, jací politici konkrétně byli nejčastěji zmiňováni v obecně politických i ve volebních příspěvcích.

V obecně politických příspěvcích byl nejčastějším aktérem prezident Miloš Zeman, což souviselo především s tím, že relace věnovala poměrně velkou pozornost prezidentským aktivitám (např. návštěva ve Zlíně), názorům (především na imigrantskou tematiku), ale také vývoji tzv. kauze „Hitler je gentleman“⁶. Ze zástupců politických uskupení byl nejčastěji zmiňován Bohuslav Sobotka (ČSSD), a to především v souvislosti s tématem mezinárodní politiky (pohřeb bývalého izraelského prezidenta, imigrace, Brexit) či státní správy (zvyšování důchodů, výstavba dálnic apod.).

Za ním následoval Andrej Babiš (ANO), který byl zmiňován především v souvislosti s legislativou (zákon o střetu zájmů, novela diferenciacie odvodů sociálního pojištění, zavedení EET) a veřejnou správou (zvyšování důchodů, státní rozpočet), ale také v příspěvcích čerpaných z pořadu Pressklub, kde jeho jméno vícekrát padlo ve výrocích politiků.

S větším odstupem výskytů následoval Dan Ťok (ANO), který se objevoval v příspěvcích týkajících se veřejné správy, potažmo jeho resortu dopravy. Obdobný počet výskytů měli Miroslav Kalousek (TOP 09) a Michal Hašek (ČSSD). Kalousek (TOP 09) se objevil výhradně v příspěvcích čerpaných z pořadu Pressklub a týkaly se převážně jeho názoru na zavedení EET. Také Michal Hašek (ČSSD) se objevil v několika příspěvcích z pořadu Pressklub, v nichž vyjadřoval názor na soud v kauze Opencard a kauzu neexistující mluvčí, která se jej přímo týkala. Také byl zmíněn A. Babišem (ANO) jako jeden z údajně zkorumpovaných hejtmanů.

Obdobný výskyt v obecně politických příspěvcích měli Kateřina Valachová (nestraníček za ČSSD), Bohuslav Svoboda (ODS), Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) a Miroslav Novák (ČSSD). Ministryně školství K. Valachová se objevovala v příspěvcích o svém resortu, přičemž i v tomto případě byla část příspěvků čerpána z vydání pořadu Pressklub, kterého se účastnila. O B. Svobodovi se mluvilo výhradně v příspěvcích o soudu v kauze Opencard. O P. Bělobrádkovi opět v příspěvcích čerpaných z vydání pořadu Pressklub, kde se vyjadřoval k situaci ve vládní koalici. Ostravský hejtman Miroslav Novák vystupoval především v příspěvcích o sporu, který měli s A. Babišem (ANO). Také o jihočeském hejtmanovi Jiřím Zimolovi (ČSSD) se ve zpravodajství hovořilo v příspěvcích čerpaných z vydání pořadu Pressklub, kterého se účastnil, především se jednalo o otázky veřejné správy, konkrétně související s jeho krajem. Hejtman Olomouckého kraje Jiří Rozbořil (ČSSD) se objevil v příspěvcích, kde se vyjadřoval k přibývání sociálně vyloučených lokalit v Olomouckém kraji, ale také o něm opět v příspěvcích z pořadu Pressklub hovořil A. Babiš (ANO).

V tabulce 10 jsou zaznamenáni politici, kteří kandidovali v krajských volbách či do třetiny senátu zvýrazněním podtržením. Vidíme, že v obecně politické zpravodajství se nejčastěji objevovali M. Hašek (ČSSD), Miroslav Novák (ČSSD) a Jiří Zimola (ČSSD), ve všech případech tehdejší hejtmani, kteří chtěli tento post obhájit. Hašek a Zimola současně vystoupili v pořadu Pressklub, z čehož částečně plynul i jejich výskyt ve zpravodajství. Každopádně nelze nyní usoudit, že by jejich výskyt dokládal nevyváženost zpravodajství. Je navíc třeba posoudit též kontext a valenci, s níž se politici objevovali, čemuž se budeme věnovat v dalších částech analýzy.

---

⁶ „Hitler je gentleman“ měl být dle nijak nedoloženého tvrzení českého prezidenta Miloše Zemana článek novináře Ferdinanda Peroutky zveřejněný v časopise *Přítomnost* v době vzrůstající moci nacistického Německa (zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/Kauza_Hitler_je_gentleman#cite_note-5).

Tab. 10: Struktura aktérů v politických příspěvcích obecně: politici konkrétně⁷

POLITIKA								
politik	specifikace	četnost	politik	specifikace	četnost	politik	specifikace	četnost
Miloš Zeman	prezident	49	Svatopluk Němeček	ČSSD	4	Lubomír Franc	ČSSD	1
Bohuslav Sobotka	ČSSD	40	Tom Philipp	KDU-ČSL	4	Daniel Hermann	KDU-ČSL	1
Andrej Babiš	ANO	36	Hynek Kmoníček	ČSSD	4	Martin Ander	SZ	1
Dan Ťok	ANO	12	Martin Konvička	APAČI 17	4	Petr Kudela	KDU-ČSL	1
Miroslav Kalousek	TOP 09	10	Milan Chovanec	ČSSD	4	Michael Pánek	ODS	1
Michal Hašek	ČSSD	10	Jan Chvojka	ČSSD	3	Petr Řezníček	SNK ED	1
Kateřina Valachová	Nestraník za ČSSD	9	Martin Plíšek	TOP 09	3	Svatopluk Bartík	Nestraník za Žít Brno	1
Bohuslav Svoboda	ODS	8	Richard Brabec	ANO	3	Adriana Krnáčová	ANO	1
Pavel Bělobrádek	KDU-ČSL	8	Petr Vokřál	ANO	2	Pavel Bém	ODS	1
Miroslav Novák	ČSSD	8	Josef Nosek	ODS	2	Tomáš Kratochvíl	ANO	1
Jiří Zimola	ČSSD	8	Věra Nechybová	nestraník	2	Martin Stropnický	ANO	1
Jiří Rozbořil	ČSSD	8	Radek Lacko	ANO	2	Martin Charvát	ANO	1
Michaela Marxová	ČSSD	7	Ondřej Kolář	TOP 09	2	Zbyněk Stanjura	ODS	1
Petr Dolínek	ČSSD	6	Eva Vorlíčková	nestraník	2	Robert Pelikán	ANO	1
Lubomír Zaorálek	ČSSD	5	Petr Gandalovič	ODS	2	Miloš Petera	ČSSD	1

Ve volebních příspěvcích (tab. 11) se nejčastěji objevoval Michal Hašek (ČSSD) obhajující post hejtmana Jihomoravského kraje. Objevoval se jednak v souvislosti s kauzou neexistující tiskové mluvčí, o které se v Pressklubu mluvilo, a jednak v příspěvcích o antikampani, kterou pořádal podnikatel Radim Jančura právě proti Haškovi. Ani v tomto případě však nelze říci, že jeho výrazná převaha ve volebním zpravodajství dokládá nevyváženost zpravodajství, k tomu budeme muset posoudit též kontext a valenci, které s jeho výskytem byly spojeny, čemuž se budeme věnovat v dalších částech analýzy.

Po Haškovi se ve volebním zpravodajství nejvíce hovořilo o Andreji Babišovi (ANO). Bylo to především proto, že v Pressklubu o Babišovi hovořil v souvislosti s kauzou neexistující tiskové mluvčí zmiňovaný Michal Hašek (ČSSD). Téměř se stejnou četností byl zmiňován Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL), přičemž se téměř ve všech případech jednalo o zmínky v příspěvcích, které vycházely z vydání pořadu Pressklub, kde politik vystoupil a hovořil o volbách. Stejný počet výskytů měli Miroslav Kalousek (TOP 09) a Julius Špičák (ANO). V obou případech byly příspěvky také čerpány z pořadu Pressklub, jehož se politici zúčastnili. Julius Špičák byl současně jediným kandidátem do Senátu, který v pořadu vystoupil. Vidíme tedy, že nejčastěji zmiňovanými politickými představiteli v rámci volebních příspěvků byli účastníci pořadu Pressklub vysílaného ve sledovaném období. Ostatní politici se vyskytovali již spíše pomálu.

⁷ Údaje v tabulce (i ostatních tabulkách) ukazující na politickou příslušnost aktérů odpovídají stavu ve sledovaném období.

Celkově se však potvrdilo, že zpravodajská relace na Frekvenci 1 věnovala konkrétním kandidátům v komunálních a senátních volbách, pomineme-li Michala Haška (ČSSD) a Julia Špičáka (ANO) poměrně malou pozornost. Mimo to byli konkrétní politici, např. Michal Hašek, zmiňováni spíše v souvislosti s aktuálním děním či kauzou, která mohla být pro posluchače atraktivní. Politici, kteří kandidovali v krajských volbách a do třetiny senátu jsou v tabulce opět zvýrazněni podtržením.

Tab. 11: Struktura aktérů ve volebních příspěvcích: politici konkrétně

VOLBY		
politik	specifikace	četnost
<u>Michal Hašek</u>	ČSSD	14
Andrej Babiš	ANO	8
Pavel Bělobrádek	KDU-ČSL	7
Miroslav Kalousek	TOP 09	6
<u>Julius Špičák</u>	ANO	6
Miloš Zeman	prezident	4
Svatopluk Němeček	ČSSD	3
Bohuslav Sobotka	ČSSD	2
Dan Ťok	ANO	2
Petr Fiala	ODS	1

Podívejme se ještě podrobněji na zastoupení kandidujících politiků ve zpravodajství. Tabulka 12 ukazuje toto zastoupení v rámci obecně politického i v rámci volebního zpravodajství. Vidíme, že v rámci obecně politického zpravodajství tvořili kandidáti ve volbách 13 % všech zmiňovaných politiků⁸. V rámci volebního zpravodajství byl tento poměr pochopitelně výrazně vyšší, kandidáti ve volbách tvořili celkem 58 % všech politiků a politických subjektů vystupujících ve volebním zpravodajství.

Tab. 12: Podíl kandidátů v celku politiků jako aktérů

aktér	Politika obecně		Volby	
	četnost	podíl	četnost	podíl
nekandidující politici	271	87%	45	58%
kandidující politici	39	13%	33	42%
Celkem	310	100%	78	100%

V tab. 13 vidíme zastoupení kandidátů podle politických subjektů. Nejvíce kandidátů jak ve volebním, tak v politickém zpravodajství měla ČSSD, což lze přisuzovat mimo jiné účasti hned několika kandidátů ČSSD v pořadu Pressklub, ale také tomu, že tehdejší krajský představitelé byli členy ČSSD, kteří současně svou funkci ve volbách obhájili. Ve zpravodajství se tak tito politici objevovali v rámci informací o krajském dění. Kandidátem hnutí APAČI 2017, který se objevil v politickém zpravodajství, byl Martin Konvička, a jednalo se převážně o příspěvky s primárně apolitickou tematikou. Kandidáti hnutí ANO se v politických příspěvcích objevili v rámci zpráv z kraje a ve volebním zpravodajství zas v příspěvcích vycházejících z pořadu Pressklub, který hostil kandidát Julia Špičáka (ANO). Kandidáti ostatních politických uskupení se objevovali již spíše sporadicky.

⁸ Mezi kandidáty jsme řadili nejen samotné politiky, kteří byli kandidáty, ale také celé subjekty pokud se o nich v příspěvku hovořilo jako o subjektu kandidujícím.

Tab. 13: Kandidáti jako aktéři podle politické příslušnosti

Kandidáti podle politického subjektu	Politika	Volby
ČSSD	31	16
APAČI 2017	4	0
ANO	2	11
SNK ED	1	0
ODS	1	1
TOP 09	0	1
Piráti	0	1
SZ	0	1
KDU-ČSL	0	1
KSČM	0	1

V politickém zpravodajství tedy byli nejčastějšími kandidáty jihomoravský hejtman Michal Hašek (ČSSD), jihočeský hejtman Jiří Zimola (ČSSD), moravskoslezský hejtman Miroslav Novák (ČSSD), Martin Konvička (APAČI 2017), zastupitel města Chrudim Jan Chvojka (ČSSD), kandidát do zastupitelstva v Jihomoravském kraji Petr Vokřál (ANO). Ve volebním zpravodajství to byli jihomoravský hejtman Michal Hašek (ČSSD) a kandidát do Senátu Julius Špičák (ANO).

Během analýzy jsme se zaměřili také na to, kdy měl který politický aktér (politik či celý subjekt) v rámci příspěvků hlavní roli či naopak vedlejší, tzn., zda byl pro příspěvek nepostradatelný či byl např. jen okrajově zmíněn. Tabulka 14 reprezentuje, jací byli hlavní aktéři politických a volebních příspěvků dle jejich politické příslušnosti. V tabulce je obsaženo 10 nejčastějších hlavních aktérů dle politické příslušnosti.

Vidíme, že nejčastějšími hlavními aktéry v politickém zpravodajství byli představitelé ČSSD, následně představitelé ANO, prezident, TOP 09, KDU-ČSL, ODS, atd. Ve volebních příspěvcích byli nejčastějšími hlavními aktéry také ČSSD a ANO, následně KDU-ČSL, TOP 09, ODS, KSČM atd.

Tab. 14: Hlavní aktéři dle politické příslušnosti

pořadí	POLITIKA			VOLBY		
	subjekt	četnost	podíl	subjekt	četnost	podíl
1.	ČSSD	117	40,1%	ČSSD	25	43,1%
2.	ANO	58	19,9%	ANO	12	20,7%
3.	prezident	49	16,8%	KDU-ČSL	9	15,5%
4.	TOP 09	15	5,1%	TOP 09	7	12,1%
5.	KDU-ČSL	15	5,1%	ODS	2	3,4%
6.	ODS	14	4,8%	KSČM	1	1,7%
7.	Úsvit - Národní Koalice	4	1,4%	SZ	1	1,7%
8.	APAČI 17	4	1,4%	Piráti	1	1,7%
9.	nestranič	2	1,0%	-	-	-
10.	KSČM	2	0,7%	-	-	-

Tato zjištění celkem korespondují se zjištěními, jež se týkají aktérů dle příslušnosti obecně. Ač je zřejmá převaha ČSSD a hnutí ANO, nemůžeme říci, že došlo k nevyváženosti či neobjektivitě, jelikož to budeme

moci definitivně posoudit až na základě kontextu a valence, kterým se budeme věnovat v dalších částech analýzy.

Nyní celkově zhodnotíme z hlediska aktérů zpravodajství programu Frekvence 1. Ukázalo se, že v největší míře byla v obecně politických příspěvcích věnována pozornost stranám a představitelům vládnoucí koalice, což souviselo především s vládními kroky v rámci správy ČR, ale také s chystanými volbami, případně s určitými kauzami, které se politiků týkaly. Výrazně se v zastoupení aktérů odrazilo to, že redakce čerpá příspěvky z pořadu Pressklub, jehož hosté se tak stávali častými aktéry zpravodajství, jelikož tyto příspěvky byly vysílány často opakovaně.

Pozornost byla věnována i opozičním stranám a jejich představitelům. Pozornost zpravodajství vůči politickým uskupením a jejich představitelům tak zatím hodnotíme jako adekvátní vzhledem k tematické agendě zpravodajských příspěvků, která vycházela především z aktuálního dění ve společnosti. Celkově politické zpravodajství Frekvence 1 hodnotíme jako vyvážené.

Také v rámci příspěvků s volební tematikou se z hlediska aktérů odrazila skutečnost, že pořad Pressklub je významným zdrojem příspěvků pro zpravodajství Frekvence 1. Ve sledovaném období se jej totiž účastnilo několik kandidátů v krajských, resp. senátních volbách, kteří se pak tudíž stali častými politickými aktéry příspěvků volebního zpravodajství. I ve volebních příspěvcích se ukázala důležitost senačnosti některých kauz, které se týkaly kandidátů, což následně zvýšilo výskyt těchto kandidátů jako aktérů volebních příspěvků. Celkově však hodnotíme zpravodajství jako vyvážené, v němž vystupovali zástupci vládních a opozičních stran i dalších politických uskupení kandidujících do zastupitelstev i do senátu.

2.3. Političtí mluvčí

Nyní se zaměříme na to, či přímé či nepřímé řeči se ve zpravodajství objevovaly, jinými slovy, kdo byli mluvčí ve zpravodajství Frekvence 1 a jak obecně s mluvčími redakce tohoto média v rámci zpravodajské relace pracovala. Nejfrekventovanějšími mluvčími obecně politických i volebních příspěvků byli politici, jak vidíme v tabulce 15, v níž je zaznamenána celková četnost přímých i nepřímých (tzn. parafrázovaných) citací aktérů zpravodajství.

Tab. 15: Obecná struktura zdrojů jako oslovených mluvčích

	POLITIKA		VOLBY	
	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
politici	143	77,7%	34	75,6 %
novináři	17	9,2%	7	15,6 %
úředníci	14	7,6%	-	-
experti	4	2,2%	1	2,2 %
občané	1	0,5%	3	6,7 %
jiní	5	2,7%	-	-
CELKEM	184	100,0%	45	100 %

V tabulce 16 je pak zaznamenána konkrétní četnost přímých a nepřímých promluv aktérů příspěvků.

Tab. 16: Obecná struktura zdrojů jako oslovených mluvčích: přímé vs. nepřímé řeči

	POLITIKA		VOLBY	
	Přímé	Nepřímé	Přímé	Nepřímé

	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost	absolutní četnost	relativní četnost
politici	63	76%	80	79%	17	100,0%	17	60,7%
experti	3	4%	1	1%	-	0,0%	1	3,6%
úředníci	7	8%	7	7%	-	0,0%	-	0,0%
řadoví občané	-	-	1	1%	-	0,0%	3	10,7%
novináři	9	11%	8	8%	-	0,0%	7	25,0%
jiní	1	1,0%	4	4%	-	0,0%	-	0,0%
CELKEM	83	100%	101	100,0%	17	100,0%	28	100,0%

Obecně lze říci, že redakce zpravodajství Frekvence 1 zařazovala přímé řeči mluvčích v menší míře než řeči nepřímé tedy parafrázované, a to zřejmě z důvodu omezeného prostoru, které má zpravodajství ve vysílání vyčleněno.

Ve sledovaném období se přímá vyjádření aktérů vyskytovala ve 45 % obecně politických příspěvků a v 55 % volebních příspěvků. Monitoring nadto ukázal, že pokud byl ve zpravodajských příspěvcích přímým řečem prostor věnován, obvykle byl věnován pouze jednomu mluvčímu. V případě politických i volebních příspěvků se pak převážně jednalo o mluvčího politického. To však neznamená, že by zprávy byly jednostranné nebo, že by upřednostňovaly jeden pohled. Ostatní aktéři bývali parafrázováni moderátorem zpráv, případně redaktorem, který zprávu připravuje. I v tom případě ale převažovaly parafráze politiků nad parafrázemi ostatních aktérů. Je však třeba zkonstatovat, že v rámci konceptu a struktury zpravodajství Frekvence 1, vzhledem k prostoru, který je zpravodajství věnován a vzhledem k tempu jednotlivých zpravodajských příspěvků, se tento přístup jeví jako vhodně zvolený. Větší využití přímých řečí by tomuto konceptu zřejmě nevyhovovalo. Vzhledem k výše řečenému analýza nezjistila žádné skutečnosti svědčící o nevyváženosti či neobjektivitě.

Nyní se budeme věnovat konkrétním politickým mluvčím jakožto zástupcům politických stran. Nejvíce prostoru v obecně politickém zpravodajství (tab. 17) dostaly přímé řeči zástupců strany ČSSD, a to nejčastěji v souvislosti s otázkami, které se týkaly státní správy (novelizace zákonů, zahraniční politika, školství, zdravotnictví,...). Přímé řeči zástupců ČSSD dostaly zároveň prostor ve výrazně větším počtu zpravodajských příspěvků než další strany. Také celková stopáž přímých řečí politiků ČSSD byla výrazně delší oproti ostatním stranám. Jak jsme však již zmiňovali výše, neznamená to, že by byly jejich názory upřednostňovány či zvýhodňovány, ale spíše, že názory zástupců ostatních stran nebyly předkládány ve formě přímé řeči, ale citovány moderátorem potažmo reportérem. Celkem 6 přímých řečí zástupců ČSSD se týkalo mezinárodní politiky, a to především v souvislosti s tematikou Brexitu, k němuž se vyjadřoval jednak premiér Bohuslav Sobotka a jednak ministr zahraničí Lubomír Zaorálek (oba ČSSD). Chování politiků se věnovalo 5 citací, konkrétně byly všechny citacemi Michala Haška (ČSSD), který se v pořadu Pressklub vyjadřoval buď ke kauze své neexistující tiskové mluvčí, nebo k soudu v kauze Opencard. Také ke společenským problémům se 5x přímo vyjádřil zástupce ČSSD, konkrétně se jednalo o hejtmana Olomouckého kraje Jiřího Rozbořila, který komentoval nárůst sociálně vyloučených lokalit v kraji. 4 x se představitelé ČSSD vyjadřovali k novým zákonům, především k zákonu o střetu zájmů.

S větším odstupem následovaly přímé řeči představitelů hnutí ANO, které se týkaly 3 x legislativy, mimo jiné hovořil o zákonu o střetu zájmů předseda hnutí Andrej Babiš, a vždy 2 x primárně apolitických témat, veřejné správy a názoru politiků. Předseda hnutí ANO A. Babiš hovořil (v příspěvcích čerpaných z pořadu Pressklub) například o korupci v krajích, ministr obrany Martin Stropnický o cvičení policie a ministr spravedlnosti Robert Pelikán o oddlužování dlužníků. Příslušníci TOP 09 a KDU-ČSL se ve zpravodajství vyjádřili celkem 5 x. Pavel Bělobrádek (KDU- ČSL) se 4 x vyjadřoval k údajnému napětí

mezi B. Sobotkou (ČSSD) a Andrejem Babišem (ANO) v příspěvcích které byly i v tomto případě čerpány z pořadu Pressklub, předseda TOP 09 Miroslav Kalousek zase 5 x vyjadřoval svůj názor na zavádění EET, přičemž i tyto příspěvky byly čerpány ze zmíněného pořadu. Představitelé jiných politických stran se vyjadřovali v politickém zpravodajství již velmi málo.

Pokud celkově zhodnotíme z hlediska objektivit a vyváženosti to, jaký prostor byl v obecně politické části zpravodajství věnován přímým řečem představitelů jednotlivých politických subjektů, lze konstatovat, že se tento prostor odvíjel jednak od aktuálního dění a jednak byl dán obsahem pořadu Pressklub, z něhož byla značná část přímých vyjádření politiků čerpána. Celkově nebyla zjištěna žádná nevyváženost, která by snad svědčila o úmyslu některý politický subjekt znevýhodnit. Prostor věnovaný přímým řečem byl v celku poměrně omezený, a jak již bylo řečeno, aktéři byli ve zpravodajství převážně parafrázováni či citováni moderátory a redaktory. Jak jsme již zmínili, na tom, kdo byl v obecně politickém zpravodajství autorem přímých promluv, se pak vcelku výrazně odrazila skutečnost, že zpravodajská redakce čerpá informace do zpráv z pořadu Pressklub, a dále to, že věnuje výrazný prostor otázkám státní správy. V celku lze konstatovat, že nebylo zjištěno porušení zásady objektivit a vyváženosti.

Tab. 17: Struktura zdrojů jako oslovených mluvčích v obecně politických příspěvcích, stopáž, témata: politici obecně

POLITIKA						
politický mluvčí strany	četnost	podíl	stopáž (sec)	podíl	počet ZP	témata
ČSSD	38	59,4%	895	59,9%	37	veřejná správa 18 x, mezinárodní politika 6 x, chování politiků/stran 5 x, společenské problémy 5 x, legislativa 4 x
ANO	9	14,1%	215	14,4%	9	legislativa 3 x, primárně apolitická témata 2 x, veřejná správa 2 x, názory politiků 2 x
TOP 09	5	7,8%	155	10,4%	5	názory politiků 5 x
KDU-ČSL	5	7,8%	97	6,5%	5	názory politiků 4 x, legislativa 1 x
ODS	1	1,6%	14	0,9%	1	veřejná správa 1 x
SZ	1	1,6%	32	2,1%	1	veřejná správa 1x
jiný ⁹	5	7,8%	86	5,8%	5	názory politiků 1 x, chování politiků/stran 1x, primárně apolitická témata 3 x
Celkem	64	100,0%	1494	100,0%	-	-

V tabulce 18 vidíme, jak byly přímé řeči zástupců politických stran využívány v příspěvcích s volební tematikou. Opět se ukazuje, že přímé řeči byly využívány spíše málo. Nejvíce přímých řečí ve volebním zpravodajství pocházelo opět od představitelů ČSSD. Ve třech, tedy polovině případů, se přitom jednalo o vyjádření jihomoravského hejtmána Michala Haška ke kauze jeho neexistující tiskové mluvčí, která byla čerpána z pořadu Pressklub. Následovaly přímé řeči představitelů TOP 09, hnutí ANO a KDU-ČSL. Za TOP 09 mluvil její předseda M. Kalousek o předvolební taktice strany a opět to byly příspěvky čerpané z pořadu Pressklub. Za hnutí ANO se vyjadřoval jeho kandidát do Senátu Julius Špičák jednak o své kandidatuře, a jednak o krocích, které by po svém případném zvolení učinil ve zdravotnictví. I

⁹ Do kategorie jiné jsme v tomto případě zařadili prezidenta Miloše Zemana a nestraníky nekandidující ani nepůsobilí za žádnou politickou stranu.

v tomto případě byly příspěvky čerpány z uvedeného pořadu. A za KDU-ČSL hovořil její předseda P. Bělobrádek o svém pohledu na proměnu předvolebních kampaní, přičemž i v tomto případě byly příspěvky čerpány z pořadu Pressklub. Monitoring přímých řečí ve volebních příspěvcích tak znovu ukázal, jak je pro zpravodajství programu Frekvence 1 důležitým zdrojem zpráv pořad Pressklub. Jak jsme již zmiňovali, analýza ukázala, že zpravodajská redakce Frekvence 1 čerpá zpravodajské příspěvky z tohoto pořadu, a to zřejmě bez ohledu na to, kdo v něm vystupuje. Tyto příspěvky mají zároveň téměř vždy formu „ukázky“ ze záznamu pořadu, tedy dochází k uveřejnění přímé promluvy hosta. Na tomto místě je třeba říci, že také pořad Pressklub je součástí komplexní analýzy předvolebního vysílání Frekvence 1, a byl podroben samostatné analýze. V rámci analýzy zpravodajství se mu proto, hlouběji nevěnujeme.

Tab. 18: Struktura zdrojů jako oslovených mluvčích ve volebních příspěvcích, stopáž, témata: politici obecně

VOLBY						
politický mluvčí strany	četnost	podíl	stopáž (sec)	podíl	počet ZP	témata
ČSSD	6	35,3%	115,00	29,9%	6	chování politiků/stran 3x, kampaň strany 1 x, kandidát/i strany 1 x, legislativa 1 x
TOP 09	3	17,6%	84,00	21,8%	3	kampaň strany 3 x
ANO	3	17,6%	70,00	18,2%	3	kandidát/i strany 3 x
KDU-ČSL	3	17,6%	60,00	15,6%	3	názory politiků 3 x
ODS	1	5,9%	28,00	7,3%	1	organizace voleb 1 x
jiný ¹⁰	1	5,9%	28,00	7,3%	1	názory politiků 1 x
Celkem	17	100,0%	385,00	100,0%		

V tabulkách 19 a 20 vidíme, kterých konkrétních politiků přímé řeči se ve zpravodajství objevovaly a jejich četnost.

V obecně politických příspěvcích bylo nejvíce přímých řečí premiéra jihočeského hejtmána Jiřího Zimoli (ČSSD). Ty se převážně týkaly názoru politika na odchod českých lékařů do zahraničí, případně dostavby dálnice D 3 a byly všechny obsaženy v příspěvcích, které byly čerpány z pořadu Pressklub, kterého se politik zúčastnil. Za ním následovaly přímé řeči premiéra Bohuslava Sobotky (ČSSD) a jihomoravského hejtmána Michala Haška (ČSSD). Přímé Sobotkovy promluvy se týkaly jednak státní správy, což je pochopitelné, jelikož se jedná o předsedu vlády ČR, ale také se vyjadřoval k zahraničnímu politickému dění. Hašek naopak promlouval především o kauze svojí neexistující mluvčí a o soudu v kauze Opencard, přičemž, jak již jsme zmiňovali, byly tyto výroky čerpány z příspěvků z pořadu Pressklub. Za Bohuslavem Sobotkou a Michalem Haškem následovala ministryně školství Kateřina Valachová (nestraníček za ČSSD), Miroslav Kalousek (TOP 09) a olomoucký hejtman Jiří Rozbořil (ČSSD). Kateřina Valachová se vyjadřovala v příspěvcích z pořadu Pressklub ke zvyšování učitelových platů, Miroslav Kalousek k zavedení EET opět v příspěvcích z Pressklubu a Jiří Rozbořil k přibývání sociálně vyloučených lokalit v Olomouckém kraji. Místopředseda vlády Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL) a ministr financí Andrej Babiš (ANO) měli shodný počet přímých řečí, přičemž v obou případech byly tato vyjádření v příspěvcích čerpaných z pořadu Pressklub. Bělobrádek se vyjadřoval k údajnému napětí ve vládní

¹⁰ Do kategorie jiné jsme zařadili prezidenta.

koalici mezi Sobotkou a Babišem a Babiš k veřejné správě či legislativě ale také ke korupci v krajích. Jan Chvojka (ČSSD) promlouval v příspěvcích soustředících se na chystaný zákon o střetu zájmů. Také na dalších místech v tabulce nejčastěji nalezneme politiky vykonávající určité politické funkce na státní či obecní úrovni, ale též čelní představitele politických stran a hnutí.

Tab. 19: Struktura zdrojů jako oslovených mluvčích v obecně politických příspěvcích: politici konkrétně

POLITIKA					
mluvčí	specifikace	četnost	mluvčí	specifikace	četnost
Jiří Zimola	ČSSD	8	Miloš Zeman	prezident	2
Bohuslav Sobotka	ČSSD	6	Robert Pelikán	ANO	1
Michal Hašek	ČSSD	6	Petr Kudela	KDU-ČSL	1
Kateřina Valachová	nestráník za ČSSD	5	Martin Stropnický	ANO	1
Miroslav Kalousek	TOP 09	5	Michaela Marxová	ČSSD	1
Jiří Rozbořil	ČSSD	5	Martin Ander	SZ	1
Pavel Bělobrádek	KDU-ČSL	4	Zbyněk Staňura	ODS	1
Andrej Babiš	ANO	4	Michaela Marxová	ČSSD	1
Jan Chvojka	ČSSD	3	Petr Dolínek	ANO	1
Petr Vokřál	ANO	2	Miloš Petera	ČSSD	1
Věra Nechybová	nestráník	2	-	-	-
Lubomír Zaorálek	ČSSD	2	-	-	-

Ve volebních příspěvcích dostaly nejvíce prostoru přímé promluvy hejtmana Jihomoravského kraje Michala Haška (ČSSD). Všechny až na jednu výjimku, přitom pocházely z pořadu Pressklub. Podobně všechny přímé řeči Julia Špičáka (ANO), Pavla Bělobrádka (KDU-ČSL) a Miroslava Kalouska (TOP 09) uvedené ve zpravodajství pocházely z tohoto pořadu. Z tabulky je patrné, že přímé řeči, jak již jsme zmiňovali výše, byly ve volebním zpravodajství využívány spíše málo a omezovaly se na několik málo politických představitelů. Nejednalo se však o nevyváženost, ale o důsledek toho, že jedna přímá řeč, resp. jeden zpravodajský příspěvek, jenž ji obsahoval, byl vysílán ve vícero zpravodajských relacích.

Tab. 20: Struktura zdrojů jako oslovených mluvčích ve volebních příspěvcích: politici konkrétně

VOLBY		
mluvčí	specifikace	četnost
Michal Hašek	ČSSD	4
Julius Špičák	ANO	3
Pavel Bělobrádek	KDU-ČSL	3
Miroslav Kalousek	TOP 09	3
Michaela Marxová	ČSSD	1
Petr Fiala	ODS	1
Bohuslav Sobotka	ČSSD	1
Miloš Zeman	prezident	1

2.4. Kontext a hodnocení politických představitelů

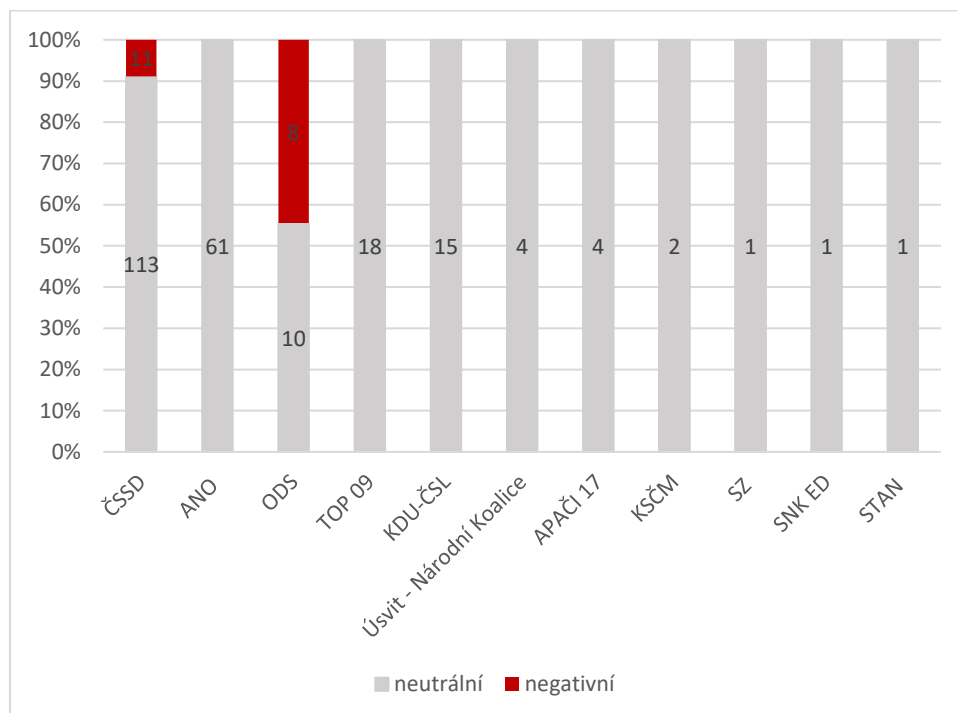
Srovnání toho, v jaké míře se političtí představitelé či subjekty obecně ve zpravodajství vyskytovali, nestačí pro posouzení celkové vyváženosti a objektivitu politického zpravodajství. Významnou roli hraje také kontextuální vyznění, do něž jsou aktéři zasazováni. Abychom mohli posoudit, jak byly kandidující strany, hnutí a jejich představitelé ve zpravodajství Frekvence 1 prezentováni, zaměřili jsme se proto i na celkové zarámování zpravodajských příspěvků, ve kterých figurovali. V následující části se tak budeme soustředit jednak na to, v jakém kontextu se jednotliví aktéři/subjekty ve zpravodajství Frekvence 1 objevovali a jednak na to, zda byli v rámci příspěvků přímo i nepřímo nějak hodnoceni. Tímto způsobem budeme schopni porovnat objektivitu, respektive vyváženost a nestrannost sledované mediální praxe.

Nejprve se zaměříme na kontext výpovědí, v němž se jednotliví aktéři, konkrétní politici či strany jako celek, objevovali. Tento kontext mohl být neutrální, resp. ambivalentní, negativní nebo pozitivní. Grafy č. 6 a 7 znázorňují procentuální podíl z hlediska kontextu v rámci všech výpovědí o konkrétním politickém uskupení a jeho představitelích. Nezávisle na objemu výpovědí tak můžeme porovnat, v jakém kontextu bylo o politických subjektech informováno a potažmo, s jak laděnými zprávami byly spojovány a zda nedocházelo z tohoto hlediska k nějaké nevyváženosti, stranění či předpojatosti.

Vidíme, že v obecně politických příspěvcích byl největší podíl výpovědí o většině stran zasazen do neutrálního resp. ambivalentního kontextu, tzn., že se jednalo o zprávy informačního charakteru bez nějakých hodnotových konotací, případně, že zprávy mohly být posluchači interpretovány jak s pozitivními konotacemi, tak negativními. V případě ČSSD přitom byl zhruba stejný poměr výpovědí zasazených do neutrálního a ambivalentního kontextu. V případě hnutí ANO naopak převažovaly výpovědi zasazené do ambivalentního kontextu než do neutrálního. Nejvíce se jednalo o výpovědi, jež se týkaly chystaného zákona o střetu zájmů a přímo tak odkazovaly k předsedovi hnutí A. Babišovi, resp. jeho podnikatelským aktivitám. Také v případě TOP 09 převažovaly výpovědi zasazené do ambivalentního kontextu nad neutrálním. Převážně se jednalo o výpovědi o názoru předsedy strany M. Kalouska na zavedení EET. Výpovědi o hnutí Úsvit, APAČI 17 a KSČM byly zasazeny pouze do ambivalentního kontextu. Největší poměr výpovědí v negativním kontextu bylo o ODS. Ve všech případech se jednalo o výpovědi, jež se týkaly soudu v kauze Opencard, kdy byli souzeni představitelé ODS. ČSSD měla menší poměr negativních výpovědí než ODS, ale byla zároveň jedinou další stranou, o níž byly výpovědi zasazeny do zřetelně negativního kontextu. Týkaly se přitom především údajné korupce v krajích, o níž hovořil v pořadu Pressklub Andrej Babiš (ANO) a spojoval ji s hejtmany ČSSD. Výpovědi o žádné další straně či jejích představitelích nebyly proneseny v negativním kontextu. Pokud jde o kontext výpovědí pozitivní, v případě obecně politických příspěvků nebyla žádná výpověď o některém politickém subjektu zasazena do jednoznačně pozitivního kontextu.

Celkově lze říci, že informování o politických subjektech bylo z hlediska kontextu vyvážené a převládal podíl výpovědí v neutrálním či ambivalentním kontextu. Negativní kontext, který se objevil v souvislosti se stranou ODS a ČSSD vycházel buď z aktuálně probíhajících kauz, které byly jako takové negativní nebo z tematiky, kterou uváděl jiný politik a nikoli redakce zpravodajství. Vzhledem k ostatním stranám převažovala neutralita či ambivalence kontextu nad negativitou. Pozitivita nebyla zaznamenána vůbec. Lze tedy zkonstatovat, že vůči všem stranám, které se v obecně politickém zpravodajství objevovaly, bylo zpravodajství vyvážené, protože zdaleka převažovaly výpovědi v neutrálním případně ambivalentním kontextu nad výpověďmi v kontextu pozitivním či negativním.

Graf č. 6: Kontextuální vyznění výpovědí o politických stranách a jejich představitelích: politika obecně

Ve volebních příspěvcích byl kontext výpovědí o stranách a jejich představitelích výrazně ovlivněn poměrně malou četností těchto výpovědí obecně. Řada stran a hnutí se objevila pouze v jedné výpovědi a většina stran v méně než deseti výpovědích. Více než v deseti výpovědích se tak objevily pouze strany ČSSD a hnutí ANO. Celkově i ve volebních příspěvcích převažovaly výpovědi zasazené do neutrálního či ambivalentního kontextu, přičemž celkově převažovaly výpovědi v neutrálním kontextu nad výpověďmi v kontextu ambivalentním.

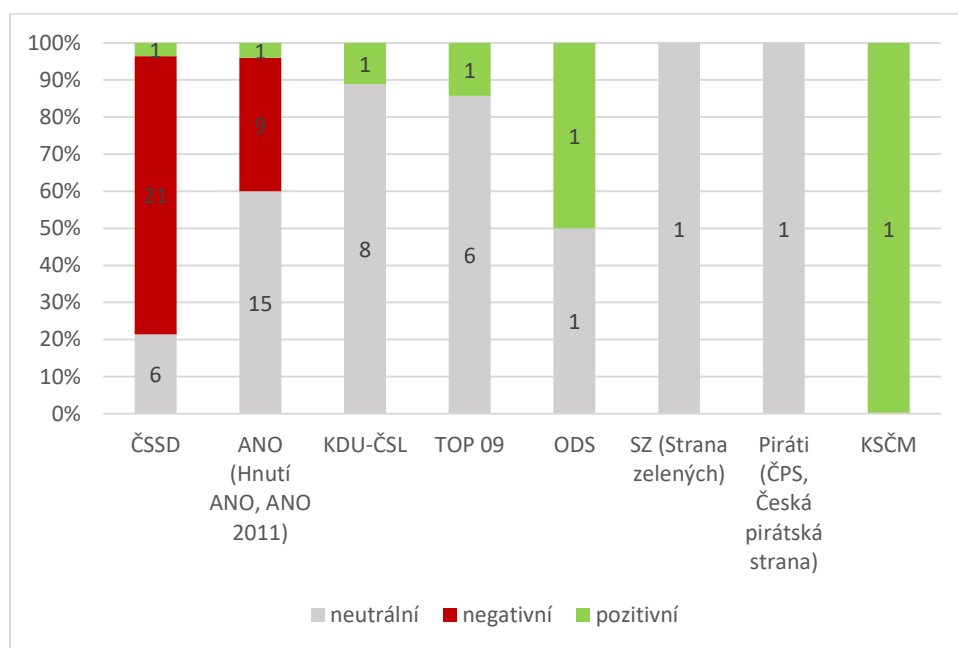
Nejvíce výpovědí v negativním kontextu bylo proneseno o ČSSD a zároveň výpovědi v negativním kontextu v případě ČSSD převažovaly nad výpověďmi v ostatních kontextech. Jednalo se především o výpovědi, které se týkaly jihomoravského hejtmana Michala Haška (ČSSD), resp. kauzy jeho neexistující tiskové mluvčí, které byl prostor věnován jak v klasických zpravodajských příspěvcích, tak v příspěvcích čerpaných z pořadu Pressklub, v němž M. Hašek ve sledovaném období vystoupil, a dále antikampaně Radima Jančury proti M. Haškovi. Obě tyto události nesly zřetelnou negativitu a senzačnost, a jelikož jim byl věnován poměrně výrazný prostor, odrazila se negativita i v kontextu výpovědí o ČSSD.

Po ČSSD mělo nejvíce výpovědí v negativním kontextu hnutí ANO. Všechny tyto výpovědi byly proneseny v souvislosti s kauzou neexistující tiskové mluvčí Michalem Haškem (ČSSD), který v její souvislosti v pořadu Pressklub hovořil o hnutí ANO a předvolebním boji. Žádná další strana či její představitelé nebyli zmiňováni v negativním kontextu. Oproti obecně politickému zpravodajství však byli politici a politické subjekty zmiňováni též v pozitivním kontextu, a to v příspěvku o předvolebních preferencích, které předpovídaly úspěch stranám ČSSD, ANO, KDU-ČSL, TOP 09, ODS a KSČM.

Obecně můžeme konstatovat, že výpovědi v rámci volebních příspěvků měly pozitivní konotace, pouze pokud se týkaly volebních prognóz a průzkumů. Naopak negativní konotace měly výpovědi spojené s kontroverzním chováním politických subjektů. Ve zbylých případech se jednalo spíše o výpovědi čistě

informačního charakteru a tedy neutrální, případně takové výpovědi, jejichž kontext mohl být posluchači chápán jak pozitivně, tak negativně, tedy ambivalentní. Celkově lze z hlediska kontextu shrnout volební zpravodajství tak, že se zaměřovalo spíše na poskytování věcných informací o kandidujících stranách, na informování o volebních preferencích a případně pak na aktuální, převážně kontroverzní, popřípadě negativní události, které se týkaly kandidátů. Vzhledem k uvedenému shledáváme, že volební zpravodajství bylo vyvážené, žádnému politickému subjektu nestránilo ani žádný subjekt nepoškozovalo.

Graf č. 7: Kontextuální vyznění výpovědí o politických stranách a jejich představitelích: volební příspěvky

Nyní se zaměříme na to, jak byli političtí představitelé či strany ve výpovědích hodnoceni. Na základě toho budeme schopni říci, zda zpravodajství Frekvence 1 nepředkládalo posluchačům nějaký určitý pohled na politické subjekty a bylo tak popřípadě neobjektivní.

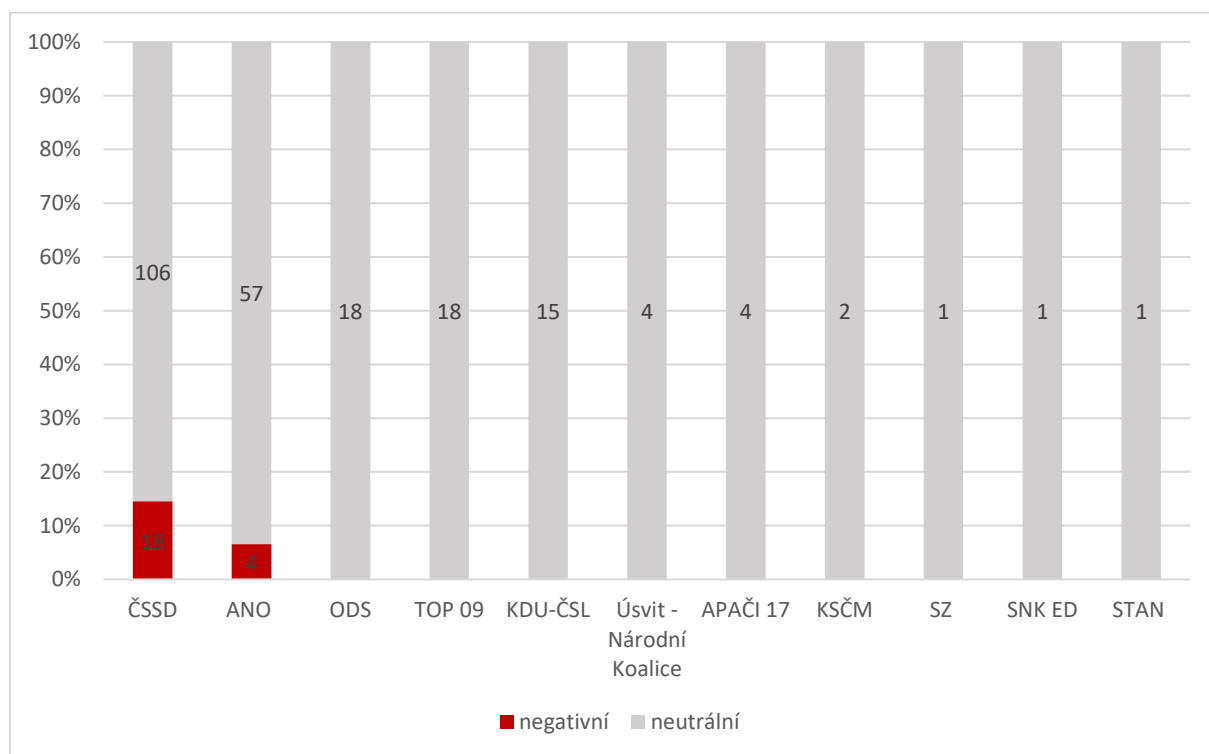
Analýza ukázala, že hodnotové soudy se ve zpravodajství Frekvence 1 objevují zřídka. Na grafech 7 a 8 je znázorněn podíl hodnocení obsažených ve výpovědích. Hodnocení mohlo být buď neutrální, to znamená, že aktér, o němž byla řeč, nebyl nijak hodnocen, ambivalentní, to znamená, že pro posluchače mohla výpověď aktéra hodnotit jak negativně tak pozitivně, přičemž v grafu jsou tato hodnocení znázorněna společně pod kategorií „neutrální“, a samozřejmě pozitivní nebo negativní.

Vidíme, že v obecně politických příspěvcích (graf č. 8) byla většina výpovědí vůči politickým stranám a jejich představitelům hodnotově neutrální. Pouze strany ČSSD a ANO byly v některých výpovědích mluvčími hodnoceny. V případě ČSSD bylo 15 % výpovědí hodnotících negativně, přičemž se jednalo převážně o výroky, ve kterých se Andrej Babiš (ANO) vyjadřoval negativně o různých představitelích ČSSD, a to jednak v příspěvcích o soudním sporu, který měl s hejtmanem Miroslavem Novákem (ČSSD) a jednak v příspěvcích čerpaných z pořadu Pressklub, v nichž se vyjadřoval o údajně zkorumpovaných hejtmanech z ČSSD.

V případě hnutí ANO obsahovalo 7 % výpovědí negativní hodnocení, přičemž v jednom případě se Bohumír Rada, bývalý majitel společnosti Agro Jevišovice, vyjadřoval negativně o způsobu, jakým

Andrej Babiš, resp. jeho společnost Agrofert v roce 2011 odkoupili jeho společnost. V ostatních případech se jednalo o kritiku Dana Ťoka za jeho působení na postu ministra dopravy ze strany Asociace krajů a jejího předsedy a současně jihomoravského hejtmána Michala Haška (ČSSD). Tyto příspěvky informovaly o tom, že Asociace krajů vyzývá ministra k odchodu z vlády. Vůči ostatním politickým subjektům a jejich představitelům se žádné hodnotící výpovědi neobjevily.

Graf č. 8: Hodnocení politických stran a jejich představitelů: politika obecně

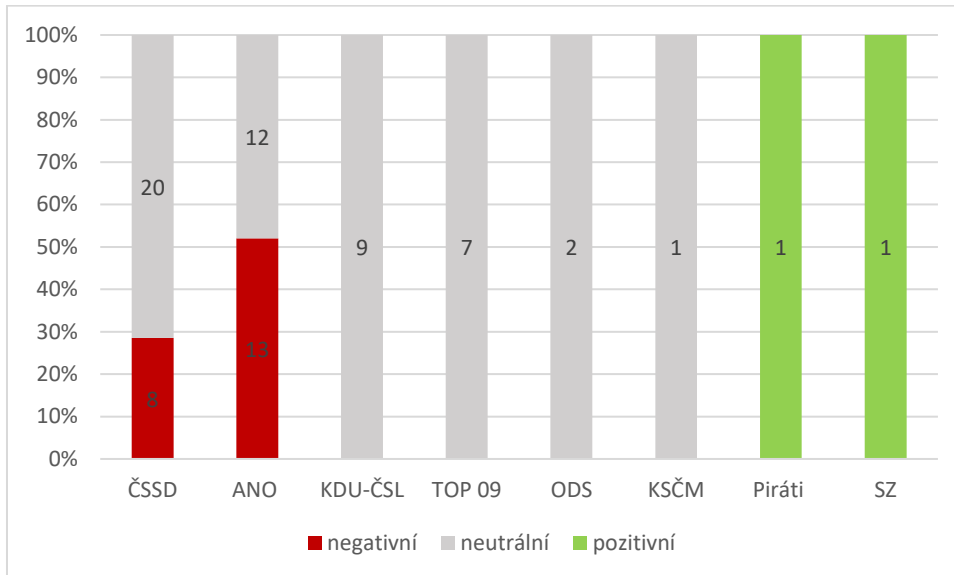

Ve volebních příspěvcích (graf č. 9) se hodnotící výpovědi objevovaly taktéž velice zřídka. Jiné než neutrálně hodnotící výpovědi se objevily pouze vůči ČSSD, ANO, Pirátům a Straně zelených. Nejvíce negativně bylo hodnoceno hnutí ANO v 52 % výpovědí. Ve všech případech byl autorem hodnotící výpovědi Michal Hašek z ČSSD. Jednalo se o výpovědi pronesené Haškem v souvislosti s kauzou neexistující tiskové mluvčí v pořadu Pressklub, kde se v podstatě hájil, přičemž se negativně vyjadřoval o MF Dnes, která o kauze informoval a označoval ji za předvolební plátek hnutí ANO, jelikož je vlastněna jeho předsedou A. Babišem, resp. společností Agrofert. Dále také uvedl kauzu spojenou s A. Babišem – Čapí hnízdo. V těchto výrocích tedy byla obsažena negativní hodnocení hnutí ANO. Další pak byla obsažena v příspěvcích, které informovaly o antikampani podnikatele Radima Jančury, podporovatele hnutí ANO, proti Michalu Haškovi (ČSSD), v nichž byl poskytnut prostor oběma stranám, tedy i Haškovi, který se opět negativně vyjadřoval o spojení Jančury s hnutím ANO. Za hnutím ANO v počtu negativně hodnotících výpovědí následovala ČSSD (28,5 %), přičemž v tomto případě byla převážná většina výpovědí obsažena v příspěvcích o zmíněné antikampani Radima Jančury proti M. Haškovi, kdy se naopak Radim Jančura negativně vyjadřoval o Michalu Haškovi. Vidíme tedy, že z tohoto pohledu bylo zpravodajství vyvážené a poskytlo pohled obou zainteresovaných stran. Další dvě negativně hodnotící výpovědi o ČSSD pronesl předseda ODS Petr Fiala, když se vyjadřoval o možném výsledku voleb.

Positivně hodnotící výpovědi zazněly pouze vůči Pirátům a SZ, a to v příspěvcích o financování předvolební kampaně stranami, kdy se redakce spíše pozitivně vyjadřovala o způsobu financování

těchto dvou stran. Ostatní strany a jejich představitelé nebyli ve zpravodajství Frekvence 1 nijak hodnoceni.

Graf č. 9: Hodnocení politických stran a jejich představitelů: volební příspěvky

Celkově jsme shledali, že zpravodajství Frekvence 1 bylo z hlediska hodnotících výpovědí ohledně politických subjektů vyvážené a objektivní. Výpovědi byly převážně neutrálního charakteru a názory v nich nebyly předkládány jako faktické informace. Hodnotící výroky se objevovaly především ze stran samotných politických aktérů vůči svým kolegům než ze strany redakce. Redakce však poskytovala prostor oběma pohledům na danou věc, čímž výroky politiků vyvažovala. I přesto jich však bylo velmi málo. Zpravodajství si z hlediska výše uvedeného tedy zachovávalo faktický, neutrální charakter.

2.5. Shrnutí

Nyní celkově zhodnotíme, zda zpravodajství programu Frekvence 1 dodrželo ve sledovaném období před krajskými volbami a do třetiny senátu 2016, tedy od 9. 9. 2016 do 7. 10. 2016, zásady objektivního a vyváženého informování.

Analýza zjistila, že ve sledovaných časech relací v 1:00, 2:00, 7:00, 12:00, 17:00 a 20:00 hodin bylo za sledované období odvysíláno celkem 840 zpravodajských příspěvků. 22,9 % z nich se nějakým způsobem dotýkalo politické tematiky, přičemž 19,4 % se týkalo politiky obecně a 3,5 % se týkalo nadcházejících voleb. Necelá ¼ zpravodajství programu Frekvence 1 tedy tvořili události, v nichž vystupovali politici či politická uskupení. Z nich se pak pouze zhruba 1/6 týkala voleb do krajů a do třetiny senátu 2016. Z těchto čísel je zřejmé, že zpravodajská redakce Frekvence 1 nepřikládala volbám příliš velký význam.

Pokud jde o časový vývoj informování o volbách, zpravodajství o nich informovalo nepravidelně od prvního sledovaného dne 9. 9. 2016 a celkem se o nich zmiňovalo během 17 z celkem 29 sledovaných dnů. Nevěnovalo se volbám tedy příliš kontinuálně. Větší prostor dostaly až v posledním týdnu, přičemž nejvíce prostoru bylo volbám věnováno první volební den, tedy 7.10.2016. Tento den objem příspěvků týkajících se voleb nadto převyšoval objem příspěvků politického zaměření. Celkově volby dostávaly prostor především v souvislosti s výraznějšími událostmi, které se jich týkaly, například s určitými kauzami, v nichž vystupovali kandidáti či kandidující strany.

Z tematického hlediska se největší podíl příspěvků týkal státní správy. Dalšími tématy, na která se zpravodajství Frekvence 1 zaměřovalo, byla chování či jednání politiků, případně politických uskupení, vzhledem k různým událostem (v této kategorii se objevovaly též s politiky či politickými subjekty spjaté kauzy), názory politiků, mezinárodní politika, legislativa a nakonec primárně nepolitická témata. Tematickou agendu tak lze hodnotit jako pestrou, odpovídající aktuálnímu dění, kladoucí největší důraz na informování o státní správě.

V rámci volebních zpráv se tematická agenda týkala na prvním místě kandidátů stran a hnutí, a to především aktuálního dění s nimi spojeného, jejich jednání. Významným tématem byla též organizace voleb, kampaně stran, či názory politiků související s volbami. Voleb se též dotýkaly příspěvky tematicky zaměřené na veřejnou správu. O volebních prognózách vycházejících z předvolebních průzkumů informovalo zpravodajství spíše výjimečně, objevily se též informace o určitých kauzách, které se dotýkaly kandidátů. I v případě voleb byl tedy největší důraz kladen na aktuální témata spíše než na kontinuální informování vzhledem k volbám.

Tematickému zaměření odpovídalo i zastoupení politiků, kterým byla ve zpravodajství věnována pozornost. Analýza ukázala, že v největší míře se v obecně politických příspěvcích hovořilo o stranách a představitelích vládnoucí koalice, což souviselo především s vládními kroky v rámci správy ČR. Zároveň byla však pozornost věnována i opozičním stranám a jejich představitelům, a to taktéž především v souvislosti se státní správou. Relace věnovala pozornost i politickým uskupením, která nejsou zastoupena v Poslanecké sněmovně Parlamentu ČR, ačkoli v pochopitelné výrazně nižší míře. Pozornost zpravodajství vůči politickým uskupením a jejich představitelům byla celkově vyhodnocena jako odpovídající tematické agendě zpravodajských příspěvků, která vycházela především z aktuálního dění ve společnosti a tedy celkově jako objektivní a vyvážená. Vzhledem k tomu, že v rámci příspěvků s volební tematikou byla tendence zpravodajství zaměřovat se na aktuální témata ještě výraznější, odrazilo se to též v pozornosti věnované v těchto příspěvcích konkrétním politickým představitelům.

Významně se v zastoupení aktérů odrazila též skutečnost, že zpravodajská redakce čerpala příspěvky z pořadu Pressklub, kterého se během sledovaného období zúčastnila řada politiků a několik přímých

kandidátů. To navýšilo výskyt těchto politiků potažmo kandidátů jakožto aktérů zpravodajství. Využívání pořadu Pressklub jako zpravodajského zdroje také vysvětluje, proč se někteří kandidáti a témata s nimi spojená ve zpravodajství objevovali častěji než jiní. S přihlédnutím k tomu, lze celkově hodnotit zastoupení aktérů ve volebním zpravodajství jako aktuálně relevantní a rozmanité, v němž se objevovali zástupci jak vládních a opozičních stran, tak i dalších politických uskupení kandidujících ve volbách. Bylo též zjištěno, že v obecně politické zpravodajství tvořili kandidáti ve volbách 13 % všech zmiňovaných politiků a ve volebním zpravodajství tvořili celkem 58 % všech vystupujících politiků.

Z analýzy dále vyplynulo, že redakce zpravodajství Frekvence 1 zařazuje přímé řeči mluvčích v menší míře než řeči nepřímé, a to zřejmě z důvodu omezeného prostoru, které má zpravodajství ve vysílání vyčleněno. Přímé řeči se tak ve sledovaném období vyskytovaly jen ve 45 % obecně politických příspěvků a v 55 % volebních příspěvků. Zároveň, pokud byl přímým řečem prostor věnován, obvykle pak pouze jednomu mluvčímu, v případě politických i volebních příspěvků převážně mluvčímu politickému. V rámci zpravodajských příspěvků, které se týkaly politiky, tedy promlouvali převážně politici. Nebylo však zjištěno, že by proto zprávy byly jednostranné nebo, že by upřednostňovaly jeden pohled. Názory, postoje či výroky ostatních aktérů, politických i apolitických, byly parafrázovány moderátorem případně redaktorem zpráv. I v tomto případě převažovalo parafrázování politiků nad parafrázováním ostatních aktérů. Analýza tak dospěla k závěru, že výběr mluvčích do příspěvků byl relevantní a vycházel z aktuálního společenského a politického dění a že nižší zastoupení mluvčích některých stran pramenilo především z omezeného prostoru, který je zpravodajství na Frekvenci 1 věnován, z rychlého tempa, kterým se zpravodajské příspěvky vyznačovaly, ale také ze skutečnosti, že zpravodajská redakce čerpala často informace do zpráv z pořadu Pressklub. Jak již bylo řečeno, zpravodajská redakce Frekvence 1 čerpá zpravodajské příspěvky z tohoto pořadu, a to bez ohledu na to, kdo v něm vystupuje. Tyto příspěvky mají zároveň téměř vždy formu „ukázky“ ze záznamu pořadu, tedy dochází k uveřejnění přímé promluvy hosta, čímž může docházet k poměrně výraznému navýšení četnosti přímých promluv těchto aktérů.

Zpravodajská relace na Frekvenci 1 věnovala tedy krajským a senátním volbám celkově spíše malou pozornost, přičemž se tematicky nejvíce soustředila na senzační události a kauzy a čerpala značnou část příspěvků z pořadu Pressklub, což se ve výsledku odrazilo v tematice volebních příspěvků i v jejich aktérech a mluvčích.

Analýza zároveň shledala, že informování o politických subjektech bylo z hlediska kontextu a valence vyvážené. Převládalo informování o stranách či představitelích zasazené do neutrálního či ambivalentního kontextu. Negativní kontext, který se objevil v souvislosti se stranou ODS a ČSSD vycházel buď z aktuálně probíhajících kauz, které byly jako takové negativní nebo z tematiky, kterou uváděl jiný politik a nikoli redakce zpravodajství. Vzhledem k ostatním stranám převažovala neutralita či ambivalence kontextu nad negativitou. Pozitivita nebyla zaznamenána vůbec. Celkově lze tedy zkonstatovat, že vůči všem stranám, které se v obecně politickém zpravodajství objevovaly, bylo zpravodajství vyvážené, protože zdaleka převažovaly výpovědi v neutrálním případně ambivalentním kontextu nad výpověďmi v kontextu pozitivním či negativním.

V rámci volebních příspěvků bylo zjištěno, že o stranách se hovořilo v pozitivním kontextu pouze v souvislosti s volebními prognózami a naopak v negativním kontextu, v souvislosti s kontroverzním jednáním některých kandidátů. Převažovalo však neutrální informování o politických uskupeních a jejich představitelích, případně byl kontext informací ambivalentní, tj. mohl být posluchači chápán jak pozitivně, tak negativně. Analýza tak dospěla k závěru, že volební zpravodajství se zaměřovalo spíše na poskytování věcných informací o kandidujících stranách, na aktuální, senzační, popřípadě negativní události, které se týkaly kandidátů a případně pak na informování o volebních preferencích.

Z hlediska hodnotících výpovědí o politických subjektech bylo zpravodajství Frekvence 1 vyvážené a objektivní. Výpovědi ze strany redakce byly převážně neutrálního charakteru, autory hodnotících výroků vůči politickým subjektům a představitelům, které se ve zpravodajství objevily, byli převážně jiní aktéři zpravodajství. Jejich názory však nebyly předkládány jako faktické informace a byly současně vyvažovány z opačné názorové strany. Zpravodajství si tak celkově zachovávalo faktický, neutrální charakter. Celkově však k hodnocení politických aktérů docházelo spíše zřídka.

Na základě analýzy zpravodajství programu Frekvence 1 v období od 9. 9. 2016 do 7. 10. 2016, nebylo shledáno žádné porušení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, v platném znění. Analýza došla k závěru, že zpravodajství poskytovalo objektivní a vyvážené informace a žádná politická strana či hnutí nebo jejich názory nebyly zvýhodňovány.

3. ANALÝZA POŘADU PRESSKLUB

Pořad Pressklub je na programu Frekvence 1 vysílán každou sobotu a neděli od 17:00 do 17:30 hod. Na internetových stránkách programu je pořad představen takto: „*Nejvlivnější politici a osobnosti Česka vs Luboš Xaver Veselý! Exkluzivní rozhovor Frekvence 1! Ptáme se za vás v jednom z nejdéle vysílaných rozhovorů českého éteru. Výroky, které citují televize, tisk i zpravodajské servery. Rozhovory s prezidenty, premiéry, ministry, osobnostmi kultury, ekonomiky, sportu a vědy.*“¹¹ Moderátorem pořadu je Luboš Xaver Veselý. Průměrná délka pořadu činí cca 28 minut. Pořad se vyznačuje spíše neformální formou rozhovoru a do jeho tematické agendy patří profesní, neosobní i osobní témata.

Zdroj: Facebook pořadu Pressklub

V analýze pořadu jsme se zaměřili opět především na dodržování zásad objektivitu a vyváženosti, přičemž jsme postupovali kvantitativně-kvalitativní metodou obsahové analýzy. Vyváženost a objektivitu jsme sledovali pomocí následujících proměnných a indikátorů:

- četnost zastoupení kandidujících subjektů v pořadu
- rozmanitost zvaných subjektů, diskutovaných témat, aktérů, postojů a názorových proudů v pořadu
- počet položených dotazů jednotlivým hostům pořadu
- výpovědní stopáž hosta - politika v diskuzi, příp. politické strany v celku sledovaného vysílání pořadu
- tematická agenda dotazů adresovaných jednotlivým hostům-politikům
- struktura a typy položených dotazů podle míry polemičnosti (neutrální dotaz, ambivalentní dotaz, konfrontační dotaz, vstřícný dotaz)
- projevy favorizace či diskreditace konkrétního myšlenkového proudu či mluvčího
- přesnost a věcná správnost informací

¹¹ Zdroj: <https://www.frekvence1.cz/radio/zaznamy-poradu/pressklub>

3.1. Přehled hostů pořadu Pressklub

Ve sledovaném období bylo na programu Frekvence 1 odvysíláno celkem 8 dílů pořadu Pressklub, přičemž, jak je zvykem, do každého dílu byl pozván vždy jeden host. Celkem se tak ve sledovaném období vystřídal 8 hostů. Jak ukazuje tabulka 21, sedm z nich byli političtí představitelé (političtí představitelé jsou zvýrazněni tučným písmem). Monitoringu jsme podrobili všech osm dílů. Na jeho základě jsme určili jako relevantní pro analýzu sedm z nich, přičemž jsme vyloučili díl, ve kterém nebyly nikterak reflektovány volby ani politika obecně.

Tab. 21: Přehled hostů pořadu Pressklub

Datum	host	specifikace hosta
10.9.2016	Kateřina Valachová	nestraníček za ČSSD
11.9.2016	Michal Hašek	ČSSD
17.9.2016	JUDr. Jiří Majstr, MBA.	generální ředitel ČTK
18.9.2016	Jiří Zimola	ČSSD
24.9.2016	Julius Špičák	ANO 2011
25.9.2016	Miroslav Kalousek	TOP 09
1.10.2016	Pavel Bělobrádek	KDU-ČSL
2.10.2016	Andrej Babiš	ANO 2011

Podíváme-li se na strukturu hostů dle jejich politické příslušnosti, vidíme, že tvůrci pořadu pozvali do vysílání sedm zástupců čtyř různých politických subjektů – ČSSD, ANO 2011, TOP 09 a KDU-ČSL (Tab. 22). Tři z nich byli rovněž kandidáty v krajských či senátních volbách (v tabulce jsou zvýrazněni podtržením). Michal Hašek, dosavadní hejtman Jihomoravského kraje a také dosavadní hejtman Jihočeského kraje Jiří Zimola obhájovali jako lídři kandidátky ČSSD tyto posty, Julius Špičák (ANO) kandidoval ve volbách do Senátu v Kutné Hoře.

Vidíme tedy, že do pořadu byli ve sledovaném období pozváni dva přímí kandidáti v nadcházejících krajských volbách z ČSSD a krom kandidáta hnutí ANO do Senátu se pořadu jiní kandidáti podzimních voleb nezúčastnili. Ve sledovaném období nadto v pořadu vystoupila další představitelka ČSSD – Kateřina Valachová a také za hnutí ANO vystoupil jeho předseda Andrej Babiš.

Tab. 22: Struktura hostů podle politické příslušnosti

Politický subjekt	četnost	podíl
ČSSD	3	43 %
ANO 2011	2	29 %
TOP 09	1	14 %
KDU-ČSL	1	14 %

Nyní se zaměříme na složení hostů pořadu ve sledovaném období z hlediska vyváženosti. V Krajských volbách a do třetiny Senátu 2016 kandidovala pestrá škála politických subjektů, přičemž předvolební průzkumy předpovídaly úspěch především hnutí ANO a ČSSD, které byly následovány KSČM, STAN (s podporou KOA, KDU-ČSL a TOP 09), ODS atd.¹² Vidíme, že pořad Pressklub poskytl prostor představitelům téměř všech zmíněných subjektů. Pokud budeme hovořit o přímých kandidátech ve

¹² <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1897913-do-debat-ceske-televize-jde-107-krajskych-lidru-rozhodl-o-tom-jejich-volebni>

zmíněných volbách, pak však pouze představitelům dvou subjektů, které se v předvolebních prognózách umístily na předních místech – ČSSD a hnutí ANO. Tato skutečnost by mohla nasvědčovat, že v pořadí docházelo k protežování kandidátů těchto zmíněných kandidujících subjektů a tedy k porušení zásady vyváženosti a nestrannosti, jelikož kandidáti ostatních subjektů prostor neměli. Je však třeba brát na zřetel, že období, které sledujeme, je vymezeno uměle a zákon nestanovuje, že přesně v tomto období musí dostat prostor všechny kandidující subjekty mající šance ve volbách uspět. Proto jsme se zaměřili také na to, kteří politici byli do pořadu pozváni celkem 3 měsíce před volbami, tedy od 8. 7. 2016 (tab. 23). Kandidáti ve volbách jsou v tabulce opět zvýraznění podtržením.

Tab. 23: Přehled politiků pozvaných v období 8.7. 2014 – 9. 9. 2014 do pořadu Pressklub

Datum	host	specifikace hosta
9.7.	Milan Chovanec	ČSSD
23.7.	<u>Alena Vításková</u>	Nestraník za Úsvit
24.7.	<u>Miloš Petera</u>	ČSSD
31.7.	<u>Miroslav Novák</u>	ČSSD
7.8.	<u>Martin Netolický</u>	ČSSD
13.8.	<u>Martin Půta</u>	SLK
14.8.	<u>Jiří Běhounek</u>	Nestraník za ČSSD
21.8.	<u>Martin Havel</u>	ČSSD
28.8.	Miloš Zeman	prezident

Vezmeme-li v potaz i tato data, struktura zastoupení politických stran vypadá takto:

ČSSD	9	56,3 %
ANO	2	12,5 %
TOP 09	1	6,3 %
KDU-ČSL	1	6,3 %
SLK	1	6,3 %
prezident	1	6,3 %
Úsvit	1	6,3 %

Jak vidíme, je zde vysledovatelná především výrazná dominance strany ČSSD. Je třeba ale říci, že k ní z části došlo tím, že osm z patnácti politiků, kteří v pořadí od 8. července 2016 vystoupili, byli tehdejší krajsí hejtmani a připomenout si proto tehdejší strukturu hejtmánů krajů ČR (vyjma Prahy, které se krajské volby 2016 netýkaly):

Strana/hnutí	četnost	Podíl
ČSSD	10	76,9 %
SLK	1	7,7 %
ODS	1	7,7 %
KSČM	1	7,7 %

Ukazuje se tedy, že z deseti tehdejších hejtmanů ČSSD jich v pořadu od 8. července vystoupilo celkem sedm, osmým hejtmanem, který se v pořadu objevil, byl hejtman Libereckého kraje Martin Půta z hnutí Starostové pro Liberecký kraj. Z těchto dat je zřejmé, že autoři pořadu kladli na nadcházející krajské volby důraz již čtvrt roku před jejich konáním – hejtmani byli během těchto tří měsíců hosty přesně poloviny dílů, v nichž se objevili politici. Překvapivé je taktéž, že v pořadu během těchto tří měsíců nevystoupili představitelé jiných politických subjektů, kteří by ve volbách 2016 kandidovali na hejtmanské posty. Pro kontrolu jsme zmonitorovali též, kdo se zúčastnil dílů pořadu odvysílaných od počátku roku 2016, abychom ověřili možnou účast zbývajících pěti hejtmanů. Ta se však nepotvrdila. Celkem tedy ze všech hejtmanů vystupujících v pořadu tvořili hejtmani ČSSD 87,5 %, hejtmani ostatních politických uskupení tvořili zbylých 12,5 %. Vidíme, že zde dochází k jisté zhruba 10% odchylce od tehdejšího zastoupení politických uskupení na postech hejtmanů krajů, kdy zastoupení ČSSD bylo 76,9 % a zastoupení ostatních subjektů 23,1 %. Jednoznačně však nelze říci, že tato odchylka je skutečně natolik zásadní, aby bylo v tuto chvíli možné zhodnotit zastoupení hejtmanů v pořadu za nevyvážené.

Je však třeba dodat, že krom výše zmíněných hejtmanů z ČSSD v pořadu během čtvrt roku před volbami vystoupili i další dva představitelé ČSSD – Milan Chovanec a Kateřina Valachová. Jejich přítomnost lze ale zdůvodnit jejich ministerskou funkcí ve vládě ČR. I přesto je poněkud překvapivé, snad i zarážející, jak málo představitelů ostatních, ať už vládnoucích či opozičních, politických subjektů v pořadu během uvedeného čtvrt roku vystoupilo a o to více je znepokojující výrazná převaha představitelů, resp. kandidátů ČSSD v námi primárně sledovaném měsíčním období před konáním voleb.

Pokud jde o zastoupení přímých kandidátů v krajských volbách a volbách do třetiny senátu, viděli jsme již, že v námi sledovaném měsíčním období vystoupili pouze dva kandidáti ČSSD v krajských volbách a jeden kandidát ANO v senátních volbách. Taktéž v zastoupení přímých kandidátů během celých tří měsíců před volbami lze vidět jasnou převahu ČSSD, a to konkrétně pokud jde o kandidáty krajských voleb:

Krajské volby	
ČSSD	7
SLK	1
Volby do třetiny Senátu	
Úsvit	1
ANO	1

Všichni tehdy úřadující hejtmani, kteří se během uvedeného čtvrt roku v pořadu objevili, byli totiž současně i kandidáty obhajující své posty. Naopak kandidáti jiných politických uskupení dostali v pořadu výrazně menší prostor než kandidáti ČSSD.

Námi uvedená zjištění stále nemusejí dokládat nevyváženost pořadu. K tomu bychom potřebovali znát klíč, podle něž byli hosté do pořadu vybíráni, tedy z jakého důvodu dle provozovatele převažovala účast představitelů ČSSD, resp. proč v něm bylo poměrně menší zastoupení představitelů ostatních politických subjektů a taktéž, proč převažovala účast přímých kandidátů ČSSD ve volbách před účastí kandidátů jiných politických uskupení.

Z těchto důvodů navrhuje Radě, aby provozovatele požádala o vysvětlení, podle jakého klíče byli hosté do pořadu Pressklub v předvolebním období od 9. září do 7. října 2016 zváni. Na základě podaného vysvětlení se pak rozhodne, jaký bude další postup v této věci.

3.2. Přehled relevantních dílů pořadu Pressklub

10.9.2016, hostem Kateřina Valachová (nestraník za ČSSD), ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR

Hostem prvního relevantního dílu odvysílaného ve sledovaném období byla ministryně školství, mládeže a tělovýchovy ČR Kateřina Valachová. Délka tohoto dílu činila cca 28 minut, K. Valachová hovořila cca 22,5 minut a odpověděla na 29 otázek, přičemž 6 x byla přerušena moderátorovým doplňujícím či novým dotazem nebo komentářem.

V tomto dílu moderátor s hostem probrali celkem **8 témat**. Nejvíce přitom moderátora zajímaly kroky ministryně v jejím rezortu, a to zejména otázka zvyšování platu učitelů (9 otázek). Rozhovor však započal dotazem na mateřskou školku jihomoravského krajského úřadu (2 otázky). Následovaly zmíněné otázky na změny ve školství, resp. na platy učitelů. Následně moderátor odbočil k sportovnímu odvětví ministerstva, zajímalo ho fungování českého vrcholového sportu (2 otázky), ale také záchrana závodu silničních motocyklů Velká cena Brna (3 otázky). Následně se opět vrátil ke školství, konkrétně k zavedení praxe tzv. inkluzivního vzdělávání. Toto téma dostalo po platech učitelů nejvíce prostoru (celkem 8 otázek). Na závěr pořadu položil moderátor K. Valachové dotaz k nadcházejícím volbám, zajímalo ho, jací stávající hejtmani z ČSSD podle ní mají šanci svůj post obhájit (2 otázky).

Témata	
Změny ve školství (platy učitelů)	9
Inkluzivní vzdělávání	8
Záchrana Velké ceny Brna	3
Začátek školního roku	2
Podnikové mateřské školy	2
Systém fungování vrcholového sportu v ČR	2
Krajské volby	2
Výsledky českých sportovců na Olympiádě	1

11.9.2016, hostem Michal Hašek (ČSSD), jihomoravský hejtman, lídr kandidátky ČSSD v Jihomoravském kraji

Hostem druhého relevantního dílu, který Frekvence 1 odvysílala ve sledovaném období, byl Michal Hašek, hejtman Jihomoravského kraje obhajující jako lídr kandidátky ČSSD tento post v nadcházejících krajských volbách. Délka tohoto dílu činila cca 30 minut, M. Hašek hovořil cca 22 minut a odpověděl na 35 otázek, přičemž 6 x byl přerušen moderátorovým doplňujícím či novým dotazem nebo komentářem.

Moderátor s hostem se věnovali celkem **11 tématům**. Nejvíce prostoru přitom dostalo téma nadcházejících krajských voleb (8 otázek). Rozhovor však moderátor otevřel aktuální informací, že dva bývalí pražští primátoři byli podmíněně odsouzeni v tzv. kauze Opencard, přičemž jej zajímaly hejtmanovy osobní pocity (2 otázky). Dále už se moderátor soustředil převážně na témata, jež se hosta týkala přímo. Dvakrát se tak během rozhovoru dotkl tématu nedávno proběhlé kauzy fiktivní Haškovy tiskové mluvčí, již přinesla MF Dnes (2 otázky). Jak bylo řečeno, největší prostor byl věnován tématu nadcházejících krajských voleb a s nimi do jisté míry související současné situaci, potažmo budoucnosti ČSSD (7 otázek). Moderátora v této souvislosti nejvíce zajímala případná Haškova kandidatura na předsedu ČSSD. Host se v souvislosti s tématem voleb několikrát kriticky vyjádřil o hnutí ANO či přímo o jeho předsedovi Andreji Babišovi, přičemž moderátor adekvátně reagoval a jeho vyjádření do jisté míry zpochybňoval. V této souvislosti jej také zajímala mobilní hra „Andreji nezlob se“, kterou host

nechal vytvořit, a i v tomto případě bylo možné vnímat jeho kritickou pozici. Spíše z iniciativy hosta se rozhovor dotkl návrhu ČSSD na zlepšení odměňování řidičů autobusů (2 otázky). Rozhovor se také točil kolem krajské politiky, moderátora zajímalo především zřízení mateřské školky pro zaměstnance jihomoravského krajského úřadu (3 otázky), problémy s pančováním jihomoravského vína (4 otázky), ale také migrantská krize (1 otázka) a čínské investice na jižní Moravě (2 otázky). V souvislosti s dvěma posledně jmenovanými tématy moderátora zajímalo, zda se názory hosta slučují s názory prezidenta Miloše Zemana. Rozhovor moderátor uzavřel otázkou na hostovy pocity několik týdnů před volbami.

Témata	
Krajské volby	8
Situace a budoucnost ČSSD	7
Pančování vína na Moravě	4
Mateřská školka jihomoravského krajského úřadu	3
Názory Miloše Zemana	2
Podmíněné tresty v kauze Opencard	2
Odměňování řidičů autobusů	2
Velká cena Brna	2
Čínské investice na jižní Moravě	2
Kauza fiktivní Haškovy tiskové mluvčí	2
Uprchlická krize	1

18.9.2016, hostem Jiří Zimola (ČSSD), jihočeský hejtman, lídr kandidátky ČSSD v Jihočeském kraji

Třetí relevantní díl pořadu hostil Jiřího Zimolu, hejtmana Jihočeského kraje, který tento post v krajských volbách jako lídr kandidátky ČSSD obhajoval. Délka tohoto dílu činila cca 30 minut, J. Zimola hovořil cca 20 minut a odpověděl na 47 otázek, přičemž 12 x byl přerušen moderátorovým doplňujícím či novým dotazem nebo komentářem.

Moderátor s hostem se věnovali celkem **9 tématům**. Nejvíce otázek padlo na téma současné situace v ČSSD (12 otázek). První však moderátor nakouzl téma politikovy kandidatury v nadcházejících volbách (2 otázky), přičemž plynule přešel k tématu názoru prezidenta Zemana, že migrace není tématem krajských voleb (3 otázky) a zajímalo jej, zda je Jihočeský kraj na případný příchod migrantů připraven (4 otázky). Následně se vrátil k tématu názorů Miloše Zemana, konkrétně k názoru, že lídři krajských voleb jsou líní a začali s kampaní pozdě (2 otázky). Pokračoval tématem, které dostalo druhý největší prostor v rámci rozhovoru, a to téma Zimolova návrhu na zdanění církevních restitucí (9 otázek). Dalšími probranými tématy byly jednak otázka výstavby dálnice do Rakouska (5 otázek) a jednak téma situace v českém zdravotnictví, resp. odchodu českých lékařů do Rakouska (8 otázek). Závěr pořadu byl věnován zmíněnému nejobsáhlejšímu tématu současné situace v ČSSD.

Témata	
Současná situace v ČSSD	12
Návrh na zdanění církevních restitucí	9
Situace ve zdravotnictví	8
Výstavba dálnice do Rakouska	5
Názory Miloše Zemana	5
Jihočeský kraj a imigrace	4
Připravenost Jihočeského kraje na povodně	2
Kandidatura J. Zimoly v krajských volbách	2

24.9.2016, hostem Julius Špičák (ANO 2011), lékař, kandidát do senátu v obvodu č. 40 – Kutná Hora

Do čtvrtého relevantního dílu pořadu byl pozván kandidát do senátu za hnutí ANO 2011 Julius Špičák. Délka tohoto dílu činila cca 28 minut, J. Špičák hovořil cca 19,5 minut a odpověděl na 35 otázek, přičemž 5 x byl přerušen moderátorovým doplňujícím či novým dotazem nebo komentářem.

V tomto díle bylo probráno celkem **11 témat**. Moderátor rozhovor započal spíše neformálně otázkami na lékařský obor, který J. Špičák praktikuje (2 otázky) a následně navázal dotazy na lékařské centrum Ikem (3 otázky). Poté se přesunul k politické angažovanosti hosta, zajímaly ho důvody pro vstup do politiky (6 otázek) a dále především kandidatura do Senátu, a to z vícero hledisek (10 otázek). Politická kandidatura ve volbách byla tématem, které dostalo během rozhovoru největší prostor. Dále se zajímal o hostův vztah k jeho politické straně, názor na předsedu hnutí ANO A. Babiše (3 otázky), či na jednání hnutí ANO a jeho „kauzy“ (1 otázka). Dvě otázky také padly na vztah lékaře k VZP a celkem 4 otázky na to, zda jej v kandidatuře podporují kolegové lékaři.

Témata	
Kandidatura do Senátu	10
Důvody vstupu do politiky	6
Podpora kolegů lékařů ve volbách	4
Názor na A. Babiše	3
Centrum IKEM	3
Postoj k VZP	2
Dotaz z lékařské praxe	2
Kandidatura za hnutí ANO 2011	2
Vliv lékařského povolání na voliče	1
Názor na kauzy a jednání hnutí ANO	1
O čem hovoří s voliči na ulici	1

25.9.2016, hostem Miroslav Kalousek (TOP 09), předseda TOP 09

Do pátého relevantního dílu pořadu byl pozván předseda TOP 09 Miroslav Kalousek. Délka tohoto dílu činila cca 30 minut, M. Kalousek hovořil cca 23 minut a odpověděl na 24 otázek, přičemž 5 x byl přerušen moderátorovým doplňujícím či novým dotazem nebo komentářem.

V tomto díle bylo probráno celkem **7 témat**. Nejvíce prostoru bylo věnováno tématu elektrické evidenci tržeb a návrhu státního rozpočtu pro rok 2017 (obě po 5 otázkách). Rozhovor byl započat dotazem na hostovy pocity z předvolební kampaně (3 otázky), poté již moderátor přešel ke zmíněné elektronické evidenci tržeb a ihned na to k návrhu státního rozpočtu pro rok 2017. Následně se věnoval otázce případného zvolení M. Kalouska v budoucích volbách do Poslanecké sněmovny (3 otázky). Závěr pořadu se tematicky točil okolo tématu politiků jakožto vlastníků médií (2 otázky) a otázky střetu zájmů politiků (4 otázky). Obě témata odkazovala k osobě ministra financí Andreje Babiše (ANO), který byl v jejich rámci také několikrát zmíněn.

Témata	
Návrh státního rozpočtu na rok 2017	5

Elektronická evidence tržeb	5
Konflikt zájmů	4
Jednání v případě zvolení do vlády	3
Předvolební kampaň	3
Vlastnictví médií politickými činiteli	2
Otázky voličů	2

1.10.2016, Pavel Bělobrádek (KDU-ČSL), předseda KDU-ČSL

Šestý relevantní díl pořadu hostil Pavla Bělobrádka, předsedu KDU-ČSL a místopředsedu vlády. Délka tohoto dílu činila cca 28,5 minut, P. Bělobrádek hovořil cca 19 minut a odpověděl na 53 otázek, přičemž 6 x byl přerušen moderátorem doplňujícím či novým dotazem nebo komentářem.

Nejvíce prostoru v tomto rozhovoru bylo dáno tématu krajských voleb (13 otázek). Toto téma se objevovalo v různých fázích rozhovoru celkem 3 x. Moderátor započal rozhovor neformálně otázkou na zkušenosti politika z organizace Pionýr (1 otázka). Následovaly první otázky na Bělobrádkovy pocity z nadcházejících voleb (2 otázky), poté moderátor přešel k otázce, zda se volby nějak změnily s vlastnictvím médií politiky (4 otázky). Na tuto otázku navázal tématem rozhovoru Andreje Babiše na iDnes.cz, který byl zveřejněn nedlouho předtím (7 otázek). Dále navázal otázkou na fungování, resp. nefungování koalice KDU-ČSL s hnutím ANO (5 otázek). Následovaly dvě otázky na budoucí volby do poslanecké sněmovny a jedna na prezidentské volby. Poté se vrátil k nadcházejícím krajským volbám, zajímal se o politikův pohled na možnost úspěchu hnutí ANO a na vliv kauz různých politiků na volební výsledky (8 otázek). Následně se rozhovor stočil k vědě a výzkumu, protože Bělobrádek zastává ve vládě zároveň funkci předsedy Rady pro výzkum, vývoj a inovace (6 otázek). Znovu se pak vrátil ke krajským volbám a zajímalo ho nejzásadnější téma KDU-ČSL v jejich rámci, resp. to, zda se jedná o téma migrace (3 otázky). V souvislosti s tématem migrace přešel k tématu armády EU (3 otázky). Na závěr pořadu se moderátor zajímal o Bělobrádkův názor na možnost zrušení kněžského celibátu (5 otázek) a na jeho setkání s Papežem (4 otázky).

Témata	
Krajské volby	13
Rozhovor s A. Babišem iDnes.cz	7
Věda a výzkum	6
Zrušení kněžského celibátu	5
Nefungující koalice KDU a ANO	5
Bělobrádkovo setkání s Papežem	4
Volební kampaň - srovnání minulosti a současnosti	4
Otázka vzniku armády EU	3
Budoucí volby do poslanecké sněmovny	2
Pionýr	2
Prezidentské volby	1

2.10.2016, Andrej Babiš (ANO 2011), předseda hnutí ANO 2011, místopředseda vlády a ministr financí

poslední relevantní díl pořadu hostil Andreje Babiše, předsedu hnutí ANO, místopředsedu vlády a ministra financí. Délka tohoto dílu činila cca 31,5 minut, A. Babiš hovořil cca 25 minut a odpověděl na 43 otázek, přičemž 14 x byl přerušen moderátorovým doplňujícím či novým dotazem nebo komentářem.

Nejvíce prostoru v rozhovoru obdrželo téma nadcházejících krajských voleb (9 otázek). Rozhovor byl započat neformálně, moderátora zajímalo, proč host působí unaveně, poté následovaly otázky na krajské volby, konkrétně na podobu předvolební kampaně (2 otázky), na korupci v krajích (3 otázky) a na vliv různých politických kauz na volby (1 otázka). Následovaly 2 otázky, které se týkaly nástupu Marka Dalíka do vězení. Poté se rozhovor stočil k údajnému úmyslu politika privatizovat nemocnice (6 otázek). Stejný počet otázek byl položen k tématu církevních restitucí (6 otázek). Následující 2 otázky se věnovaly stavbě dálnic v krajích. Dalším tématem, které moderátora zajímalo, byla bilance státního rozpočtu za rok 2016 (4 otázky). Celkem 4 otázky položil moderátor A. Babišovi ohledně elektronické evidence tržeb. Poté se moderátor vrátil k tématu krajských voleb, resp. k prohlášení hosta v rozhovoru pro iDnes.cz, že ANO nepůjde po volbách do krajů s nikým do koalice (2 otázky). V souvislosti s tím se moderátor zajímal, jak podle A. Babiše předznamená výsledek krajských voleb výsledek voleb do poslanecké sněmovny (2 otázky) a co bude považovat za výhru v krajských volbách (1 otázka). Zbytek rozhovoru se nesl v neformálním duchu, moderátor se hosta ptal na jeho současný osobní život, únavu apod. (7 otázek).

Témata	
Krajské volby	9
Nepolitické téma	8
Církevní restituce	6
Privatizace krajských nemocnic	6
Bilance státního rozpočtu 2016	4
Elektronická evidence tržeb	4
Stavba dálnic	2
Výsledek krajských voleb jako předzvěst voleb parlamentních	2
Nástup M. Dalíka do vězení	2

3.3. Prostor věnovaný jednotlivým hostům

V tabulce 24 je zaznamenáno, jaký prostor (stopáž) byl hostům v jednotlivých dílech pořadu věnován. Vidíme, že hosté dostali obdobný prostor vyjádřit se. Největší prostor v rámci jednoho dílu přitom dostala Kateřina Valachová (nestraníček za ČSSD) - stopáž jejích výpovědí tvořila 81,1 % stopáže všech výpovědí v daném dílu pořadu. Následoval Andrej Babiš (ANO 2011) – stopáž jeho výpovědí tvořila 80,7 % stopáže výpovědí v daném dílu. Naopak nejmenší prostor v rámci jednoho dílu byl poskytnut Pavlu Bělobrádkovi (KDU-ČSL) a Jiřímu Zimolovi (ČSSD) - jejich výpovědi tvořily cca 66 % času veškerých výpovědí v daném dílu. Celkově však lze zkonstatovat, že rozdíly nebyly až tak výrazné, navíc byly dány často stylem projevu daného hosta a lze říci, že žádný z politiků nebyl z hlediska prostoru pro vyjádření vůči druhým znevýhodňován či zvýhodňován.

Tab. 24: Prostor věnovaný hostům

Host	specifikace hosta	stopáž výpovědí hosta	celková stopáž výpovědí	podíl
Kateřina Valachová	Nestraniček za ČSSD	0:22:29	0:27:43	81,1%
Michal Hašek	ČSSD	0:22:09	0:30:02	73,8%

Jiří Zimola	ČSSD	0:20:06	0:30:02	66,9%
Julius Špičák	ANO 2011	0:19:31	0:28:17	69,0%
Miroslav Kalousek	TOP 09	0:23:04	0:29:52	77,2%
Pavel Bělobrádek	KDU-ČSL	0:18:43	0:28:21	66,0%
Andrej Babiš	ANO 2011	0:25:27	0:31:33	80,7%

3.4. Konfrontačnost moderátora

V tabulce 25 vidíme, jaký během rozhovoru zaujímal moderátor vůči hostům postoj. Tabulka obsahuje údaje o podílu neutrálních, konfrontačních, pozitivních a případně ambivalentních výroků vůči hostu ze strany moderátora¹³.

Tab. 25: Specifikace výpovědí moderátora vůči hostům

Host	výpovědi celkem	specifikace výpovědí							
		neutrální		konfrontační		pozitivní		ambivalentní	
		četnost	podíl	četnost	podíl	četnost	podíl	četnost	podíl
Kateřina Valachová	32	28	88%	4	13%	0	0%	0	0%
Michal Hašek	44	26	59%	5	11%	0	0%	13	30%
Jiří Zimola	52	34	65%	8	15%	0	0%	10	19%
Julius Špičák	37	30	81%	1	3%	0	0%	6	16%
Miroslav Kalousek	24	17	71%	1	4%	0	0%	6	25%
Pavel Bělobrádek	57	48	84%	1	2%	0	0%	8	14%
Andrej Babiš	50	23	46%	6	12%	0	0%	21	42%

Vidíme, že nejvíce konfrontační byl moderátor vůči Jiřímu Zimolovi (ČSSD) – v 15 % výpovědí. Tato konfrontačnost se vyskytovala především v moderátorem opakovaných otázkách na situaci ve zdravotnictví, resp. na odchod českých lékařů a sester do zahraničí, kdy s hostem polemizoval o tom, nakolik je pro lékaře důležitější platové ohodnocení než pracovní prostředí. Konfrontačnost moderátora jsme proto nevyhodnotili v tomto případě jako možný projev podjatosti. V o něco menší míře byl moderátor konfrontační vůči Kateřině Valachové (nestraníček ČSSD), a to především v otázce odměňování učitelů a v otázce tzv. inkluzivního vzdělávání, kdy s ministryněm živě polemizoval, avšak i v tomto případě v rámci mezí diskuzního pořadu. V obdobné míře byly jeho výroky konfrontační vůči Andreji Babišovi (ANO) – 12 % výroků. V jeho případě se jednalo převážně o výroky v souvislosti s tématem údajného úmyslu A. Babiše privatizovat nemocnice. V rozhovoru s Michalem Haškem se moderátorovy konfrontační otázky týkaly kauzy politikovy fiktivní mluvčí, kde konfrontačnost v podstatě vyplývala z kontroverznosti tématu, a dále tematiky čínských investic v Jihomoravském kraji, konkrétně jejich možného politického vlivu, či otázky pančovaného jihomoravského vína.

Vůči Juliu Špičákovi (ANO), Miroslavu Kalouskovi (TOP 09) a Pavlu Bělobrádkovi (KDU-ČSL) analýza zaznamenala nejméně konfrontačních výpovědí, avšak i v jejich případě, jak uvidíme dále, zaznamenala výpovědi ambivalentní. Nejvíce ambivalentních výpovědí, tedy nikoli jasně konfrontačních či

¹³ Mezi tyto výpovědi řadíme nejen otázky na konkrétní témata, zopakované otázky, doplňující otázky, ale i komentáře moderátora.

neutrálních, se objevilo v rozhovoru s Andrejem Babišem (ANO), a to celkem 42 %, tj. 21 výroků. Bylo to dáno tím, že moderátora zajímala některá témata s A. Babišem související, která bychom mohli nazvat kontroverzními a s tím, že politik obvykle neodpovídal přímo a jasně a moderátor musel na odpověď více naléhat. Jednalo se o téma korupce v krajské politice, téma církevních restitucí, téma zákona o elektronické evidenci tržeb či o politikův výrok v rozhovoru pro iDnes.cz, že hnutí ANO po krajských volbách neutvoří s žádnou stranou koalici.

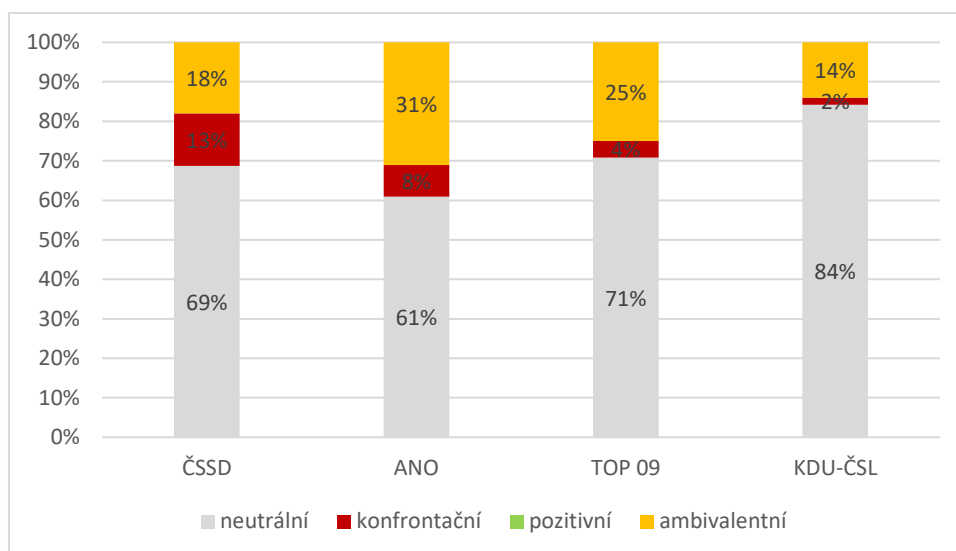
Následoval rozhovor s Michalem Haškem (ČSSD), kde ambivalentní výroky moderátora tvořily 30 %, tj. 13 výroků. Šlo převážně o výroky v rámci tématu současné situace ČSSD, kdy se politik snažil vyhnout přímým odpovědím na moderátorovy otázky. Také v případě Jiřího Zimoly (ČSSD) bylo nejvíce ambivalentních výroků zaznamenáno v rámci otázek na současnou situaci v ČSSD, kdy politik odpovídal nejednoznačně. V rozhovoru s Miroslavem Kalouskem (TOP 09) byl moderátor ambivalentní v 25 % výpovědí, tj. celkem v 6. Tato ambivalence byla opět zapříčiněna vyhýbavými odpověďmi politika a to především na otázky, jak by změnil v případě zvolení do vlády návrh státního rozpočtu a s kým by byl ochoten jednat po případném zvolení o koalici. V rámci rozhovorů se zbývajícími politiky byl již moderátor méně ambivalentní, což vycházelo z probírané tematiky, kdy témata byla méně kontroverzní.

Analýza nezaznamenala, že by byl moderátor ke kterémukoli z hostů jednoznačně vstřícný. Jeho celkový projev vůči nim byl převážně neutrálního charakteru, tedy nikterak hodnotově zabarveného – neutrální výroky byly nejvýznamněji zastoupeny ve všech analyzovaných dílech - případně charakteru ambivalentního – ambivalentních výroků bylo po neutrálních nejvíce. Lze tedy zkonstatovat, že konfrontační výroky tvořili nejmenší část moderátorova projevu a naopak neutrální část největší. Celkově můžeme jednání moderátora ve sledovaných dílech pořadu zhodnotit tak, že jeho postoj k hostům byl převážně neutrální a nezaujatý.

Graf 10 znázorňuje podíl konfrontačnosti moderátora vůči politickým subjektům kandidujícím v krajských volbách a volbách do senátu obecně. Vidíme, že nejkonfrontačněji se stavěl k zástupcům ČSSD (13 %). Jak jsme již psali výše, bylo to způsobeno převážně jeho polemizováním na téma odchodu českých lékařů a sester do zahraničí s Jiřím Zimolou a na téma inkluzivního vzdělávání s Kateřinou Valachovou. Naopak minimálně konfrontačně vystupoval moderátor vůči představitelům KDU-ČSL, resp. Pavlu Bělobrádkovi, který byl jediným zástupcem strany, jenž v pořadu ve sledovaném období vystoupil. Nejvíce ambivalentně moderátor vystupoval vůči zástupcům hnutí ANO (31 %), což, jak již bylo řečeno výše, bylo především v důsledku vyhýbavých odpovědí předsedy hnutí Andreje Babiše. Obdobně lze odůvodnit i vyšší míru ambivalentního vystupování moderátora vůči zástupcům TOP 09, resp. Miroslavu Kalouskovi.

Na základě analýzy celkově hodnotíme moderátorův přístup k hostům jako převážně neutrální, v poměrně malé míře konfrontační, přičemž se nijak příliš výrazně vzhledem k různým hostům neodlišoval. Proto moderaci v celku hodnotíme jako vyváženou. Jak však již bylo řečeno, celkovou vyváženost pořadu budeme s konečnou platností schopni posoudit až poté, co provozovatel podá vysvětlení k již zmiňované otázce, podle jakého klíče byli hosté do pořadu zváni.

Graf č. 10: Konfrontačnost moderátora: politické subjekty obecně (%)

3.5. Nezúčastnění aktéři v obsahu pořadu Pressklub

V analýze pořadu Pressklub jsme se zaměřili nejen na to, kdo byli ve sledovaném období hosté pořadu Pressklub, jaký k nim moderátor zaujímal postoj a o jakých tématech s nimi hovořil, ale též na to, o jakých politických aktérech spolu hosté a moderátor hovořili. V této části se tedy budeme věnovat tomu, kdo byli „nezúčastnění“ aktéři pořadu, tedy o kom se v pořadu hovořilo, v jakých souvislostech a s jakou valencí (tj. v jakém konotačním kontextu a s jakým hodnocením).

V tabulce 26 vidíme, že ve sledovaných vydáních pořadu se mluvilo celkem o 28 politických aktérech. Nejčastějším aktérem byl předseda hnutí ANO Andrej Babiš, který byl současně i hostem jednoho z analyzovaných vydání. Celkově analýza ukázala, že jméno ministra financí bylo v rozhovorech častým předmětem a to v souvislosti s několika tématy. Především se jednalo obecně o téma podzimních voleb, na něž přímo navazovalo téma obsahu rozhovoru A. Babiše pro server iDnes.cz, kde se vyjadřoval k plánovaným krokům v případě vítězství v těchto volbách. Skloňování A. Babiše v souvislosti s tématem voleb bylo vlastně logické, zvážíme-li, že hnutí ANO, jehož je Andrej Babiš hlavní postavou, předpovídaly předvolební průzkumy největší volební potenciál. V rozhovoru s Juliem Špičákem pak byly volby a A. Babiš tematizovány v souvislosti s hostovou kandidaturou za hnutí ANO. Moderátor zřejmě pátral po důvodech hosta kandidovat právě za hnutí ANO a v té souvislosti jej zajímala osobní zkušenost hosta s A. Babišem, resp. jeho názor na události, či řekněme kauzy, se jeho osoby a hnutí ANO týkající. V rozhovoru s M. Kalouskem (TOP 09) se dostalo i na téma vlastnění některých médií politiky, které implicitně odkazovalo k A. Babišovi. Důležité ale bylo především to, jakým způsobem, tedy s jakou hodnotovou valencí, se moderátor o A. Babišovi vyjadřoval, na což se zaměříme později. Dalšími tématy, se kterými byl A. Babiš v rozhovorech spojován, bylo zavedení elektronické evidence tržeb, bilance státního rozpočtu či koalice hnutí ANO s KDU-ČSL. Na druhém místě v počtu zmínek, ač s poměrně větším odstupem, byla ČSSD. V rozhovorech s příslušníky ČSSD byla často zmiňovaná současná situace ve straně, a ČSSD zároveň byla zmiňována jako vládnoucí strana. V rozhovoru s Miroslavem Kalouskem (TOP 09) padlo její jméno opakovaně v tématu možných koalic TOP 09 po nejbližších volbách do PSP ČR, Andrej Babiš (ANO) ji zase několikrát zmiňoval v tématu údajně plánované privatizace nemocnic. Jen o něco méně často byl zmíněn předseda ČSSD Bohuslav Sobotka. Objevoval se především v rámci tematiky voleb, jak krajských a senátních, tak také parlamentních v roce 2017. Téměř stejný výskyt zmínek byl zaznamenán o prezidentu Miloši Zemanovi. Moderátor se hostů ptal především na jejich postoj k prezidentovým názorům na tzv. migrační krizi, ale také opět v souvislosti s nadcházejícími podzimními volbami. Již s o něco větším odstupem

následoval výskyt zmínek o hnutí ANO, Michalu Haškovi (ČSSD) či Jiřím Zimolovi (ČSSD). Ano se objevovalo v podstatě v rámci stejných témat jako jeho předseda Andrej Babiš. Tehdejší hejtman Jihomoravského kraje M. Hašek (ČSSD) byl zmiňován především v souvislosti s nadcházejícími volbami, případně s „kauzami“, které se kolem jeho osoby v nedávné době odehrály. Zajímavé je, že nejčastěji Haška zmiňoval právě A. Babiš (ANO). J. Zimola (ČSSD) se opět objevoval především v souvislosti s volbami ale také s otázkou novelizace zákona o církevních restitucích, jejíž návrh Zimola předložil vládě. Zmiňování byli však i další politici a strany, ačkoli s poměrně nižší četností, což, se odvíjelo především od témat, kterým se moderátor s hosty věnovali.

Tab. 26: Nezúčastnění aktéři pořadu

Pořadí	aktér	specifikace	četnost
1	Andrej Babiš	ANO	30
2	ČSSD	ČSSD	18
3	Bohuslav Sobotka	ČSSD	15
4	Miloš Zeman	prezident	14
5	ANO	ANO	9
6	Michal Hašek	ČSSD	8
7	Jiří Zimola	ČSSD	6
8	Miroslav Kalousek	TOP 09	4
9	ODS	ODS	4
10	KDU-ČSL	KDU-ČSL	4
11	Tomáš Hudeček	ODS	3
12	Daniel Ťok	ANO	3
13	Bohuslav Svoboda	ODS	3
14	Milan Chovanec	ČSSD	2
15	Vít Němeček	ODS	2
16	Kateřina Valachová	nestranič za ČSSD	2
17	Miroslav Novák	ČSSD	2
18	TOP 09	TOP 09	1
19	Jiří Běhounek	nestranič za ČSSD	1
20	Zdeněk Škromach	ČSSD	1
21	Jiří Zemánek	ČSSD	1
22	David Rath	ex ČSSD	1
23	Jiří Rozbořil	ČSSD	1
24	Jan Mládek	ČSSD	1
25	Petr Bendl	ODS	1
26	Zuzana Roithová	KDU-ČSL	1
27	Petr Pithart	KDU-ČSL	1
28	Richard Brabec	ANO	1

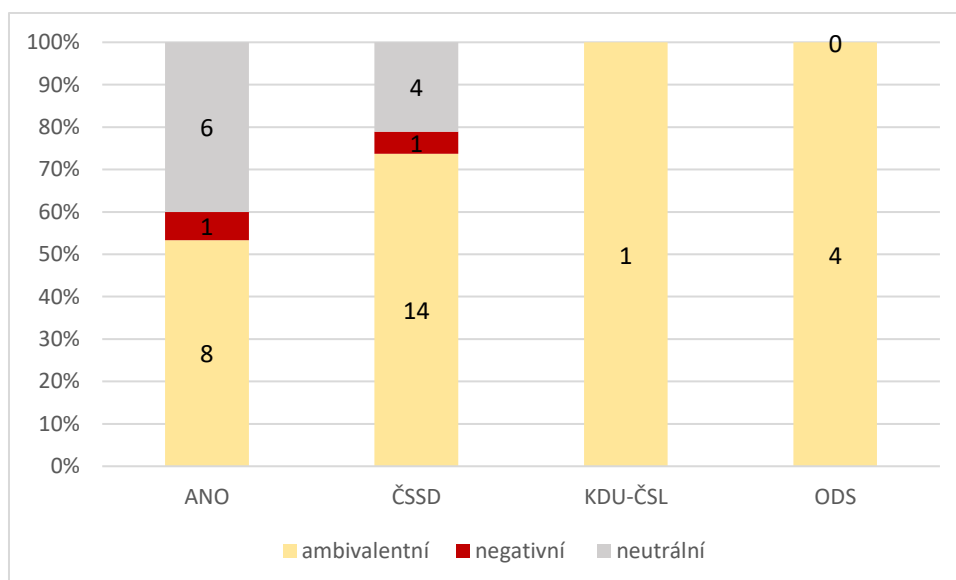
Nyní se podívejme, v jakém kontextu a s jakou valencí o aktérech hovořil moderátor. Tak budeme moci posoudit, zda z jeho strany nedocházelo k nějaké nevyváženosti či dokonce předpojatosti. V tabulce 27 vidíme, v jakém kontextu a s jakou valencí zmiňoval moderátor neúčastněné aktéry dle jejich příslušnosti. Grafické znázornění vidíme v grafech 11 a 12.

Tab. 27: Kontext a hodnocení neúčastněných aktérů dle jejich politické příslušnosti: výroky moderátora

Příslušnost	Počet výroků celkem	kontext			hodnocení		
		ambivalentní	negativní	neutrální	ambivalentní	pozitivní	neutrální
ANO	15	8	1	6	4	0	11
ČSSD	19	14	1	4	1	1	17
KDU-ČSL	1	1	0	0	1	0	0
ODS	4	4	0	0	0	0	4

Ukazuje se, že moderátor hovořil o jiných aktérech převážně v ambivalentním kontextu, tedy takovém, o kterém nelze s jistotou říci, zda může být diváky vnímán pozitivně, negativně či neutrálně. To souviselo patrně s tím, že moderátor pokládal hostům otázky týkajících se spíše kontroverzních témat. V negativním kontextu hovořil moderátor pouze o hnutí ANO a ČSSD a v obou případech pouze jednou. V případě hnutí ANO se tak stalo, když zmínil fámy, podle kterých měl jeho předseda A. Babiš v plánu zprivatizovat české státní nemocnice. V případě ČSSD se jednalo o výpověď o tehdejší situaci v této straně. Zbýlé výpovědi moderátora byly zasazeny v neutrálním kontextu. Žádná z jeho výpovědí o aktérech nebyla zasazena do čistě pozitivního kontextu. Celkově lze konstatovat, že z hlediska kontextu se moderátor stavěl ke všem neúčastněným aktérům více méně obdobně a nejvíce o nich hovořil v ambivalentním kontextu, což souviselo s častou, řekněme, kontroverzností či ožehavostí diskutovaných témat.

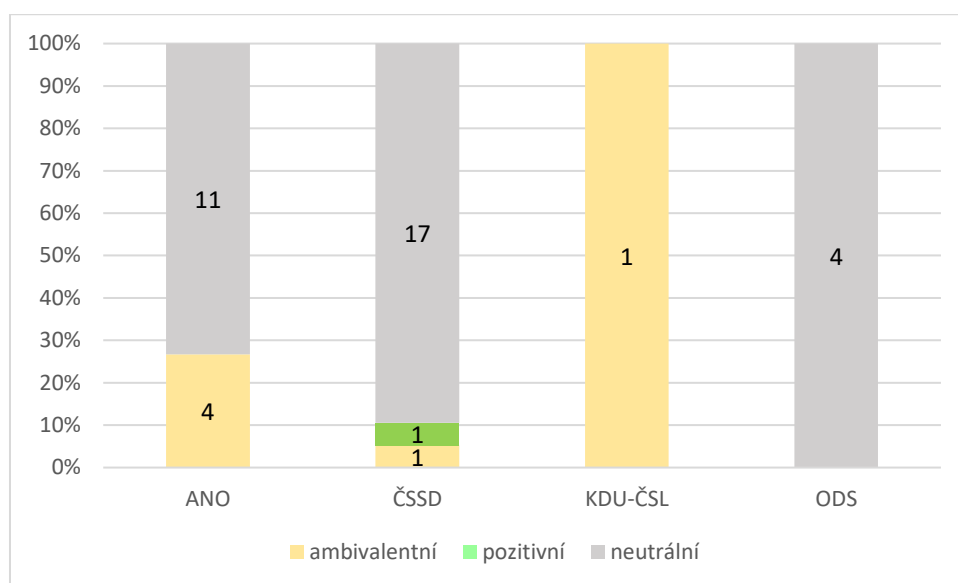
Graf č. 11: Kontext výpovědí o neúčastněných aktérech dle příslušnosti: výroky moderátora

Na grafu 12 je znázorněno, jak moderátor nezáúčastněné aktéry ve svých výpovědích hodnotil. Vidíme, že většinou aktéry moderátor nijak nehodnotil a hovořil o nich převážně neutrálně. Z jeho strany tak došlo do určité míry k hodnocení pouze hnutí ANO, ČSSD a KDU-ČSL. V případě hnutí ANO se jednalo o 2 výroky, v nichž se ambivalentně vyjádřil o A. Babišovi resp. hnutí jako celku a to v souvislosti s fungováním koalice KDU-ČSL a hnutí ANO a o jeden výrok v souvislosti s rozhovorem A. Babiše pro iDnes.cz. Ambivalentní výrok o ČSSD se dotýkal současné situace v této straně, ambivalentní výrok o KDU-ČSL se opět týkal (ne)fungování koalice této strany a hnutí ANO. Pouze jedinkrát se vyjádřil moderátor o aktérech pozitivně, konkrétně o Jiřím Zimolovi (ČSSD), když v podstatě pochválil jeho návrh na zdanění církevních restitucí. Celkově lze projev moderátora z hlediska hodnotících výpovědí o nezáúčastněných aktérech zhodnotit jako vyvážený, jelikož v jeho projevu převažovala neutralita a pouze v omezené míře docházelo z jeho strany k hodnocení. I to však bylo v rámci mezí a vycházelo především ze samotného hodnotového zatížení probíraných témat.

Graf č. 12: Valence výpovědí o nezáúčastněných aktérech dle příslušnosti: výroky moderátora

3.6. Shrnutí

Nyní shrňme hlavní zjištění analýzy předvolebního vysílání pořadu Pressklub. Ve sledovaném období bylo vysíláno celkem 8 dílů pořadu. V 7 z nich byli hosty političtí představitelé a tematicky se zabývaly politickými tématy. Dva z nich kandidovali v krajských volbách a jeden ve volbách do třetiny senátu. Jednalo se o dva kandidáty ČSSD v krajských volbách a jednoho kandidáta hnutí ANO v senátních volbách. Forma i obsah jednotlivých dílů pořadu byly obdobné. Moderátor volil stejnou, spíše neformální formu moderování, kterou bychom mohli zařadit do žánru talk show. Tematická agenda byla pestrá. Součástí většiny dílů byla politická i nepolitická či osobnější témata.

Obecně převažovala témata politická, která jednak souvisela přímo s oblastí, k níž měl daný politik nejbližší (situace v politikově straně, dosavadní působení ve funkci, politikovi názory a jednání či kauzy apod.) a jednak s tematikou nadcházejících voleb (jaké si host dává šance na zvolení, důvody kandidatury apod.). Částečně se moderátor zajímal o názory hostů na ostatní kandidující subjekty a politiky, a to především na hnutí ANO resp. jeho předsedu Andreje Babiše.

O nezúčastněných aktérech celkově se v pořadu hovořilo poměrně často. Nezúčastnění aktéři byli obecně zmiňováni v souvislosti s tématy, kterým se pořad věnoval. Nezúčastněnými aktéry tak byli v největší míře kolegové či samotné strany politiků, které pořad hostil, avšak úplně nejčastěji zmiňován byl právě Andrej Babiš (ANO). Souviselo to s tím, že hlavním tématem pořadu obecně ve sledovaném období byly právě volby, v nichž průzkumy předpovídaly největší úspěch hnutí ANO, ale také s jistou celkovou kontroverzností osoby Andreje Babiše. V rozhovorech s politickými protivníky hnutí ANO, tak byl Andrej Babiš opakovaně zmíněn, často však prvotně spíše ze strany hostů, přičemž moderátor na téma dále pouze navázal. Moderátorův postoj ke všem nezúčastněným aktérům byl přitom poměrně vyvážený a nestranný, jen výjimečně docházelo z jeho strany k jejich hodnocení, které však bylo v rámci mezí objektivit a vycházelo spíše ze samotného hodnotového zatížení probíraných témat.

Taktéž moderátorův postoj k hostům byl vcelku spíše neutrální, nevyhýbal se však ani konfrontačním dotazům nebo s politiky polemizoval, a to především, pokud odpovědi hosta na položené otázky byly vyhýbavé či ne zcela jasné. Celkově lze moderování všech dílů pořadu zhodnotit jako vyvážené, analýza neodhalila žádné významné odlišnosti ve způsobu, kterým moderátor k hostům přistupoval. Moderátor si napříč všemi díly zachovával jednotný ráz moderování, jehož forma se vyznačuje poměrně neformálním stylem talk show s odlehčujícími prvky sarkasmu a ironie.

Pokud jde o obecnou strukturu hostů - zástupců subjektů kandidujících v krajských a senátních volbách, v pořadu vystoupili zástupci pouze 4 kandidujících politických subjektů. Jednalo se o ČSSD, hnutí ANO, KDU-ČSL a TOP 09. Ze sedmi politiků tak byli 2 kandidáty ČSSD v krajských volbách a 1 kandidát ANO v senátních volbách. Tato skutečnost se jeví jako potenciálně problematická, jelikož by se mohlo jednat o protežování těchto politických subjektů, resp. především ČSSD, jejíž představitelé vystoupili ve sledovaném období celkem tři a tedy o možné porušení zásady vyváženosti a nestrannosti. Na druhou stranu by bylo možné složení hostů považovat za více méně odrážející tehdejší složení hejtmanů krajů, protože představitelé ČSSD zastávali deset z celkem 13 postů hejtmanů.

Jelikož na základě monitoringu a analýzy nejsme schopni určit klíč, podle kterého byli politici do pořadu zváni, navrhuje Radě, aby zvážila, zda provozovatele požádat o vysvětlení, podle jakého klíče byli hosté do pořadu vybíráni. Na základě podaného vysvětlení se bude následně posuzovat, zda pořad dodržel zásadu objektivit a vyváženosti.

4. HLAVNÍ ZÁVĚRY

Analýza předvolebního vysílání programu Frekvence 1 v období od 9. září 2016 do 7. října 2016 zjistila, že krajským volbám a volbám do třetiny senátu 2016 byla věnována spíše okrajová pozornost. Zpravodajství se v souvislosti s volbami zaměřovalo na jedné straně na aktuální, jedinečné události nesoucí silné zpravodajské hodnoty (např. negativita) často spjaté s kandidáty či kandidujícími stranami a na druhé straně na věcné informování (organizace a průběh voleb, volební průzkumy). Největší prostor byl v důsledku toho primárně věnován politickým subjektům, s nimiž nejvíce souvisely aktuální události. Významně se v zastoupení politických aktérů a témat ve volebním zpravodajství odrazila též skutečnost, že zpravodajská redakce čerpala řadu příspěvků s volební tematikou z pořadu Pressklub, kterého se během sledovaného období zúčastnilo celkem sedm představitelů kandidujících subjektů a hned několik přímých kandidátů v nadcházejících volbách.

Taktéž v příspěvcích, které se věnovaly obecně politickým tématům, se redakce zaměřovala především na věcné informování, a to převážně ohledně kroků v rámci státní správy, případně na události s výraznými zpravodajskými hodnotami (aktuální události či kontroverzní kauzy). Tomu odpovídal i prostor věnovaný politickým subjektům – největší podíl prostoru dostaly vládní strany a hnutí a ostatní subjekty zastoupené v PSP ČR. Pozornost byla však věnována i politickým uskupením, která nejsou zastoupena v PSP ČR nebo působícím pouze na regionální úrovni, ačkoli v pochopitelné výrazně nižší míře. Zpravodajská redakce tedy při výběru událostí kladla jak v rovině politiky obecně, tak v rovině volební tematiky, důraz především na aktuálnost, výjimečnost, kontroverzi/negativitu a celkově posluchačskou atraktivitu. Zpravodajství zároveň splňovalo informační neutralitu a o událostech přinášelo především věcné informace bez dalšího redakčního hodnocení či komentářů. Analýza dále ověřila již dřívejší zjištění RRTV, totiž, že zpravodajská redakce čerpá část zpravodajských příspěvků z vlastního pořadu programu Frekvence 1 „Pressklub“, což v důsledku ovlivňuje tematickou agendu zpravodajství i to, kdo jsou jeho aktéři. Hlavním závěrem analýzy zpravodajství je, že poskytovalo objektivní, vyvážený a nestranný obraz kandidujících subjektů, resp. jejich představitelů a že **nedošlo k porušení zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání.**

Analýza pořadu Pressklub, resp. jeho vydání, která byla vysílána v daném období, ukázala, že z osmi vydání pořadu byli v sedmi z nich hosty političtí představitelé, přičemž se jednalo o zástupce čtyř ve volbách kandidujících politických subjektů - ČSSD, hnutí ANO, KDU-ČSL a TOP 09. Pouze tři z těchto politiků byli současně přímými kandidáty v nadcházejících volbách. Jednalo se o dva kandidáty ČSSD v krajských volbách a jednoho kandidáta hnutí ANO v senátních volbách. Tato skutečnost se jeví jako potenciálně problematická, jelikož by se mohlo jednat o protežování těchto politických subjektů, resp. především ČSSD, jejíž představitelé vystoupili ve sledovaném období celkem tři a tedy o možné porušení zásady vyváženosti a nestrannosti. Jelikož na základě monitoringu a analýzy nejsme schopni určit klíč, podle kterého byli politici do pořadu zváni, navrhuje Radě, aby zvažila, zda provozovatele požádat o vysvětlení, podle jakého klíče byli hosté do pořadu vybíráni. Na základě podaného vysvětlení se bude následně posuzovat, zda pořad dodržel zásadu objektivity a vyváženosti. Tematická agenda vysílaných dílů pořadu Pressklub byla pestrá. Součástí byla politická i nepolitická či osobní témata. Obecně převažovala témata politická, která přímo souvisela buď s oblastí, k níž měl daný politik nejbližší, tematika nadcházejících voleb, nebo moderátora zajímal též názor hostů na ostatní kandidující subjekty a politiky, především na hnutí ANO, resp. jeho předsedu a ministra financí Andreje Babiše. Moderátorův přístup k hostům byl spíše neutrální, v poměrně malé míře konfrontační či sympatizující. Moderování lze vcelku zhodnotit jako vyvážené, analýza neodhalila žádné významné odlišnosti ve způsobu, kterým moderátor k hostům přistupoval. Všechny rozhovory byly vedeny ve stylu talk-show a byly charakteristické jistou mírou neformálnosti. O nezúčastněných aktérech se v pořadu hovořilo spíše okrajově v souvislosti s tématy, kterým se pořad věnoval. Moderátorův postoj k nezúčastněným aktérům byl celkově zhodnocen jako vyvážený a nestranný. **Vzhledem k výše**

uvedenému, je vhodné s konečným závěrem analýzy počkat, až bude provozovatelem podáno vysvětlení ohledně toho, jakým klíčem byli hosté do pořadu vybíráni.

Návrhy usnesení:

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání se seznámila s analýzou předvolebního zpravodajství a pořadu Pressklub programu FREKVENCE 1 provozovatele Frekvence 1, a.s., ve sledovaném období od 9. září 2016 do 7. října 2016.

A

Rada pro rozhlasové a televizní vysílání v rámci své působnosti dané ustanovením § 5 písm. a) a f) zákona č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů (dále jen zákon č. 231/2001 Sb.), v platném znění, dle § 137 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, žádá provozovatele Frekvence 1, a.s., IČ: 49240226, se sídlem Wenzigova 1872/4, Praha 2, o podání vysvětlení, podle jakého klíče byli zváni konkrétní představitelé politických uskupení kandidujících v krajských a senátních volbách 2016 do jednotlivých vydání pořadu Pressklub vysílaného každou sobotu a neděli od 17:00 hodin v období od 9. září 2016 do 7. října 2016 na programu FREKVENCE 1. Rada stanovuje lhůtu k podání vysvětlení 20 dní ode dne doručení výzvy.